

Bestuursverslag 2019

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Handelend onder

Schoonhovens College

blik vooruit

Inhoudsopgave

	pagina
Woord vooraf van de bestuurder	3
Jaarverslag Raad van Toezicht	5
Bestuursverslag	8
B1. Organisatie & beheer	12
B2. Onderwijs	18
B3. Juridische zaken	24
C. Financiën	26
D. Toekomstige ontwikkelingen	44
Balansontwikkeling 2017-2019	45
Continuïteitsparagraaf	46
Governance ontwikkelingen	47
Risico-inventarisatie	49
Meerjarenbegroting 2018-2022	51
Meerjarenbalans 2018-2022	52

Deel II

Jaarrekening 2019	(separaat genummerd)
A. Balans	1
B. Staat van baten en lasten	1
C. Kasstroomoverzicht	2
D. Grondslagen	3
E. Toelichting op balans en staat van baten en lasten	8
F. Overzicht verbonden partijen	13
G. Model G verantwoording subsidies	14
H. WNT verantwoording	15
I. Bestemming van het resultaat	17
J. Gebeurtenissen na balansdatum	17
K. Ondertekening door bestuurder en toezichthouders	17

Woord vooraf van de bestuurder

Voor het Schoonhovens College was 2019 een enerverend jaar. Op alle fronten gebeurde veel. Met betrekking tot de oriëntatie op onderwijssamenwerking is een vervolgonderzoek geïnitieerd. De ontwikkeling nieuwbouw van de locatie Vlisteweg vordert gestaag en op onderwijsinhoudelijk gebied was er de toekenning van het tweetalig vwo senior certificaat en de toestemming van het ministerie om een nieuw vak "academische vaardigheden" in te voeren.

Strategische oriëntatie op samenwerking Openbaar Onderwijs in de Krimpenerwaard

In de eerste helft van het schooljaar is de haalbaarheid van bestuurlijke samenwerking van het Schoonhovens College met het Krimpenerwaard College, het Gemini College Lekkerkerk en Onderwijs Primair verkend. De verkenning signaleert een breed palet aan inhoudelijke aangrijpingspunten om samen te werken en elkaar te versterken. Dit vanuit het vertrekpunt om optimaal kansen te creëren voor leerlingen in de regio en de kwetsbaarheid van scholen te verminderen. Vanuit een beschouwing op de maatschappelijke opgave is door verschillende werkgroepen gekeken naar inhoudelijke mogelijkheden en belemmeringen om nader samen te gaan werken. De opvatting dat inhoudelijke samenwerking te allen tijde leidend en een bestuursstructuur volgend is wordt breed gedeeld. Hierbij staat de autonomie en het bestaansrecht van de scholen niet ter discussie. Er is een rapport uitgebracht waarin de volledige opbrengsten van het vervolgonderzoek staan omschreven.

De vier schoolbesturen stellen een inhoudelijke, concrete en niet vrijblijvende bestuurlijke samenwerkingsagenda op, met input vanuit de betrokken organisaties. de agenda wordt vervolgens door werkgroepen uitgevoerd.

Het Krimpenerwaard College en het Schoonhovens College gaan onderzoeken hoe de samenwerking vanuit een gezamenlijke bestuurlijke aansturing met het oog op optimale meerwaarde kan worden ingericht. Bij deze duiding wordt rekening gehouden dat Onderwijs Primair en het Gemini College in een later stadium kunnen aansluiten.

Nieuwbouw

De gemeente Krimpenerwaard heeft in het IHP financiën vrijgemaakt voor de nieuwbouw van de locatie Vlisteweg. In 2019 is het programma van eisen vastgesteld en zijn voorbereidingen getroffen met betrekking tot de selectiefase architectenkeuze. Het Schoonhovens College en de gemeente Krimpenerwaard worden daarbij ondersteund door Draaijer + Partners. Bijzondere ontwikkeling is in deze dat de gemeente Krimpenerwaard heeft verzocht om de nieuwbouw van Sporthal De Meent te integreren in de nieuwbouw van het Schoonhovens College locatie Vlisteweg. In 2020 zal het ontwerp gereed dienen te zijn zodat in 2021 gestart kan worden met de bouw.

Ontwikkelingen

Onderwijskundig is in 2019 op de locatie Vlisteweg de aanvraag "Sterk Techniekonderwijs" ingediend. Het project is een co-productie van gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs. De ontwikkeling moet een doorlopende leerlijn creëren voor vmbo-mbo. De verwachting is dat het project in 2020 wordt goedgekeurd, de relevante subsidie wordt toegekend en het project kan worden uitgevoerd.

Op de locatie Albert Plesmanstraat wordt al enkele jaren het vak "Academische Vaardigheden" gegeven. Dit jaar is contact geweest met het ministerie om het vak als schooleigen examenvak erkend te krijgen door OCW. In juni hebben we groen licht gekregen en heeft minister Slob ons vak erkend. Uniek omdat er niet vaak een nieuw examenvak wordt toegekend én uniek omdat het vak geheel ontwikkeld is door docenten van het Schoonhovens College zelf. Eveneens is vermeldenswaardig de toekenning van het certificaat voor senior tto, bovenbouw tweetalig onderwijs (tto). Tot nu toe waren we in het bezit van het certificaat voor de eerste drie leerjaren, het junior certificaat. Nu zijn we dus volledig gecertificeerd.

Het Schoonhovens College kijkt terug op een intensief jaar waarin veel werd gevraagd van onze medewerkers. De voorbereiding en implementatie van nieuwe ontwikkelingen kost veel energie en leidt tot keuzes, soms ook persoonlijke keuzes. De onderligger is altijd, aan wie en waarom geven wij onderwijs, hoe doen we dat en kan dat beter; het zijn vragen die op verschillende niveaus en binnen verschillende geledingen plaatsvinden en iedere keer weer opnieuw gesteld moeten worden.

Toekomstgericht

Ik kan in volle overtuiging zeggen dat het Schoonhovens College zich goed voorbereidt op een duurzame toekomst voortgezet onderwijs in de Krimpenerwaard. Er is sprake van een stevig fundament, een deskundig team medewerkers en een ambitieus onderwijskundige visie. Het Schoonhovens College maakt keuzes die in het belang zijn van de leerlingen. Jongeren op weg naar volwassenheid. Onze leerlingen, waar wij het voor doen. Dat dat nooit uit beeld raakt.

Het Schoonhovens College, een school om trots op te zijn! Innoverend en toekomstbestendig.

drs. Ger Schenk
bestuurder

Jaarverslag Raad van Toezicht Schoonhovens College 2019

Samenstelling Raad van Toezicht

In de samenstelling van de Raad van Toezicht veranderde niets in het jaar 2019.

De Raad van Toezicht bestaat uit de volgende leden: de heer D.W. (Dick) de Cloe (voorzitter), de heer A.R.J.M. (Ton) van Huut (plaatsvervangend voorzitter), mevrouw H.A.G. (Henny) Roosenburg, de heer R. (Ron) van der Raaij en de heer W. (Wim) Jager.

Algemeen

In 2019 kwam de Raad van Toezicht in vier algemene vergaderingen bijeen. Daarnaast kwam de auditcommissie tweemaal bijeen. De gesprekken door de onderwijscommissie vonden door omstandigheden slechts gedeeltelijk plaats, de gesprekken staan alsnog gepland in het voorjaar van 2020. In 2019 vonden twee reguliere bijeenkomsten plaats waarbij de Raad van Toezicht een ontmoeting had met de medezeggenschapsraad. Daarnaast vond er in het voorjaar een extra gezamenlijke bijeenkomst plaats van de Raad van Toezicht met de medezeggenschapsraad; op de agenda van dit overleg stond de verlenging van de aanstelling van de bestuurder en de voortgang van het onderzoek naar de strategische samenwerking van het openbaar onderwijs in Krimpenerwaard.

Ook vond in 2019 regulier het gesprek van de remuneratiecommissie met de bestuurder plaats.

Ook dit jaar bezochten leden van de Raad van Toezicht verschillende activiteiten op de scholen, zoals de opening van het schooljaar, een kerstlunch en de jaarlijkse bijeenkomst van de Stichting Vrienden van het Schoonhovens College. In 2019 werd op de bijeenkomst van de Vrienden van het Schoonhovens College de positieve samenwerking in het project Sterk TechniekOnderwijs benadrukt.

Themabijeenkomst

De eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar is de themabijeenkomst van de Raad van Toezicht. Vooral twee onderwerpen kwamen dit keer aan bod: eerst sprak de Raad in eigen kring over de toepassing van hernieuwde inzichten in governance, met name de relatie toezicht-bestuur-medezeggenschap; daarna werd de voortgang van het onderzoek naar de onderwijssamenwerking in de regio Krimpenerwaard toegelicht door de bestuurder. Voor de bespreking van 'een doorkijk naar deze toekomst' waren ook de locatiedirecteuren en het hoofd bedrijfsvoering uitgenodigd. De meerjarenplanning in het licht van de komende ontwikkelingen als leerlingendaling, docententekort e.a. werd daarbij gebruikt als onderliggend document.

Reguliere en extra bijeenkomsten

De agenda van iedere - reguliere - bijeenkomst van de Raad van Toezicht kent een aantal steeds terugkomende agendapunten: de bestuursrapportage, de onderwijsontwikkelingen en kwaliteit en dit jaar ook het onderzoek naar de (bestuurlijke) onderwijssamenwerking in de Krimpenerwaard en de (nieuw te bouwen) huisvesting voor de locatie aan de Vlistergweg. In de vergadering van maart presenteert de locatiedirecteur van de Vlistergweg het projectplan Sterk TechniekOnderwijs. Het betreft een regionale samenwerking in een landelijk project ter versterking van het techniekonderwijs wat ook het oplossen van de personeelstekorten in deze sector moet bevorderen.

Bij de beoogde (bestuurlijke) onderwijssamenwerking in de Krimpenerwaard bespreekt de Raad van Toezicht de uitkomsten van de eerste fase van het onderzoek. Deze uitkomsten geven voldoende aanleiding om verder te gaan met het onderzoek. De volgende fase zal worden ondersteund door een bureau met expertise op die onderwerpen. De Raad van Toezicht kan zich hierin vinden.

In deze vergadering is een eerste prognose van het aantal nieuwe aanmeldingen bekend. De bestuurder informeert de Raad van Toezicht over de inrichting van de organisatie en de opzet van de klassen voor het schooljaar 2019-2020.

Ook bespreekt de Raad van Toezicht het rooster van aftreden van de leden. In 2020 zullen drie leden aan het einde van hun volledige termijn zijn.

In deze vergadering wordt een aantal regelingen besproken. Enkele, zoals de integriteitscode en het reglement nevenfuncties, en ook de klokkenluidersregeling zijn door de raad geaccordeerd. Andere regelingen zoals op het gebied van AVG ontvangt de raad ter informatie.

In april vindt een extra bijeenkomst plaats tussen de Raad van Toezicht en de medezeggenschapsraad. Zij spreken gezamenlijk over het eerdergenoemde onderzoek naar de onderwijssamenwerking in de Krimpenerwaard en zij informeren elkaar in het overleg over elkaars standpunten en zorgen. Daarnaast bespreken zij het voornemen de aanstelling van de bestuurder te verlengen. De medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht zijn beide van mening dat de bestuurder kan aanblijven.

In juni staat de jaarrekening 2018 en het jaarverslag op de agenda. De jaarrekening wordt vastgesteld. De Raad van Toezicht spreekt wel haar zorgen uit: het aantal leerlingen is lager, het aantal cohorten blijft gelijk. Samen met dit aandachtspunt zijn er nog enkele punten waarover wordt afgesproken dat die goed moeten worden gemonitord.

In het gezamenlijk overleg van de medezeggenschapsraad met de Raad van Toezicht staat ook de jaarrekening op de agenda en wordt de voortgang van de onderwijssamenwerking besproken.

In de vergadering van oktober staan regulier de onderwijsresultaten op de agenda. De bestuurder informeert de Raad van Toezicht mondeling. De voortgang van het onderzoek onderwijs samenwerking wordt in deze vergadering ook behandeld. De Raad van Toezicht adviseert de bestuurder nadrukkelijk om een goed communicatieplan met een tijdpad bij dit onderzoek te hanteren.

In deze vergadering worden de uitgangspunten van de begroting 2020 aangeboden ter goedkeuring. In aanloop naar het goedkeuren van de begroting zal de auditcommissie op de hoogte worden gehouden van de voortgang bij het opstellen van die begroting.

In december staat de reguliere vergadering bijna geheel in het teken van de goedkeuring van de begroting. Er zijn zorgen over het negatieve resultaat van de begroting 2020. Er worden afspraken gemaakt over mogelijke te nemen maatregelen. Ook wordt afgesproken op welke wijze de Raad van Toezicht steeds wordt geïnformeerd over de manier waarop wordt gezorgd dat het tekort wordt ingelopen en zeker niet groter wordt.

Overige bijeenkomsten

De auditcommissie (Ton van Huut en Ron van der Raaij) kwam in 2019 tweemaal bijeen.

In juni is dat voorafgaand aan de reguliere vergadering waarin de jaarrekening wordt besproken en in november bespreekt de auditcommissie de begroting met de bestuurder en de staf van het Schoonhovens College. De rechtmatige en doelmatige besteding van middelen komt dan aan de orde en ook op welke wijze de naleving van de wettelijke voorschriften wordt vormgegeven.

De onderwijscommissie (Henny Roosenburg en Ton van Huut) spraken in november met betrokkenen op de school locaties. Voor de locatie Vlisteweg sprak de commissie met de locatiedirecteur. Voor de locatie Albert Plesmanstraat sprak de commissie met de (interne) vervanger van de locatiedirecteur, die wegens ziekte afwezig was.

Samenwerking en nieuwbouw

Twee aandachtspunten die het hele jaar de speciale aandacht van de Raad van Toezicht hadden zijn het onderzoek naar de onderwijssamenwerking en de nieuwbouw locatie Vlisteweg.

In het voorjaar werd een eerste verkenning in het onderzoek naar regionale onderwijssamenwerking Krimpenerwaard afgerond. Naast het Schoonhovens College zijn hierbij betrokken het Krimpenerwaard College, het Gemini College en Onderwijs Primair. De aanknopingspunten in de rapportage waren voldoende voor een verdere verkenning. Voor de zomervakantie werd daarvoor een plan gemaakt, in de tweede helft van 2019 vond met werkgroepen verdiepend onderzoek plaats. De uitkomsten van deze fase zijn in het begin van 2020 gepresenteerd. Inmiddels bevindt het onderzoek naar de onderwijssamenwerking zich alweer in een volgende fase. De Raad van Toezicht ziet toe op een zorgvuldig traject en benadrukt het belang van samenwerking met het oog op 'kind nabij onderwijs' en de maatschappelijke verantwoordelijkheid die het Schoonhovens College daarin heeft. De onderwijssamenwerking kan ook bijdragen om kwetsbaarheden van de school te verminderen. Het traject nieuwbouw locatie Vlisteweg is na de vaststelling van het integraal huisvestingsplan van de gemeente Krimpenerwaard gestart. In 2019 vindt een verdere verkenning plaats door de gemeente waarbij de school ook betrokken is. Op 12 december 2019 vindt er een werkbezoek door gemeenteraadsleden plaats aan de locatie Vlisteweg, ook leden van de Raad van Toezicht zijn daarbij aanwezig. Een mooie gelegenheid om de zienswijze op de nieuwbouw van de kant van de school te kunnen presenteren/toelichten en de gemeenteraadsleden mee te nemen in het belang van bijvoorbeeld goede techniekruimten op de school. De consequenties die de nieuwbouw op de begroting en exploitatie hebben worden in kaart gebracht en gemonitord. De Raad van Toezicht wordt daarover geïnformeerd.

Tot slot

Op het moment dat deze bijdrage voor het jaarverslag wordt geschreven (mei 2020) zit het Schoonhovens College middenin een periode met ingrijpende maatregelen: enerzijds vanwege Covid-19 en anderzijds vanwege een wisseling van bestuurder. In het volgende jaarverslag zal daar aandacht aan worden gegeven.

De Raad van Toezicht kijkt met heel veel respect naar de wijze waarop met name het onderwijs op afstand wordt ingericht en waar nodig wordt aangepast in verband met het corona virus.

De waardering en dank van de Raad van Toezicht aan alle medewerkers voor hun inzet om te blijven streven naar een zo goed mogelijk resultaat en kwalitatief hoogstaand onderwijs, is groot en juist in deze omstandigheid meer dan ooit van toepassing.

Dick de Cloe
Voorzitter Raad van Toezicht Stovos

Bestuursverslag

Algemene informatie

Juridische structuur

De Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven (Stovos) is opgericht op 3 juli 2012 te Schoonhoven en met ingang van 1 augustus van dat jaar actief. Het Schoonhovens College maakt integraal onderdeel uit van de stichting. In het bestuursmodel is sprake van een eenhoofdig College van Bestuur met een Raad van Toezicht. Stovos is juridisch eigenaar van de schoolgebouwen en de daartoe behorende terreinen, de gemeente Schoonhoven is economisch eigenaar.

Missie en kernwaarden.

In 2018 heeft de Medezeggenschapsraad als laatste greemium ingestemd met het strategisch beleidsplan *Van ambitie naar resultaat (2018-2022)*. Een document dat richting geeft aan de inrichting en de doelen van de school. De missie en kernwaarden worden als volgt gedefinieerd.

Onze missie is dat leerlingen onze school verlaten als jong volwassenen die weten wat de wereld om hen heen aan kansen en risico's biedt. Daar hebben we hen op voorbereid. Ze beschikken daarbij over een diploma dat past bij hun capaciteiten en interesses en waarmee ze kunnen doorstromen naar passend vervolgonderwijs of een baan.

Kwaliteit Leidend voor ons onderwijs is kwaliteit. Kwaliteit van onderwijsaanbod, begeleiding en resultaten, kwaliteit van omgeving, van processen en van leidinggeven. We volgen hiervoor een permanente kwaliteitscyclus. We stellen doelen en checken of we de gewenste resultaten behalen. Hiermee bereiken we het best mogelijke onderwijs.

Nieuwsgierigheid Leerlingen zijn in de basis nieuwsgierig en willen ontdekken. We stimuleren de nieuwsgierigheid van onze leerlingen en dagen hen uit om een kritische blik te ontwikkelen. Dat is de basis voor excellente prestaties van leerlingen op ieder niveau.

Veiligheid We zorgen voor een school waar leerlingen zich veilig voelen; alleen dan kunnen zij optimaal presteren. Respect is hierbij van cruciaal belang: respect voor elkaar, jong en oud, docent en leerling. Onze medewerkers geven hierin het voorbeeld. We werken met een kleinschalige organisatiestructuur, zodat leerlingen en medewerkers zich betrokken voelen en zichtbaar zijn. Dat uit zich in onze dagelijkse organisatie en inrichting van de locaties. Leerlingen kennen de weg en weten waar ze moeten zijn.

Openheid Het openbare karakter van onze school resulteert op alle vlakken in een open houding. Wij staan midden in de samenleving en brengen onze leerlingen normen en waarden bij waarmee zij zich in die samenleving kunnen bewegen. Respect en transparantie zijn onze sleutelwoorden.

Kernactiviteiten

Het Schoonhovens College is een openbare scholengemeenschap voor vwo, havo en vmbo. Binnen het vmbo worden vier leerwegen aangeboden: de theoretische, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte en de basisberoepsgerichte leerweg. De beroepsvoorbereidende

profielen binnen het vmbo zijn: Zorg en Welzijn, Produceren, Installeren, Energie (PIE), Economie & Ondernemen en Bouwen, Wonen, Interieur (BWI). Daarnaast biedt het Schoonhovens College LWOO aan en Tweetalig VWO.

Het onderwijs wordt verzorgd op twee locaties: Albert Plesmanstraat 4 (AP), Vlisterweg 22 (VW). Op beide locaties is in 2014 vernieuwbouw gerealiseerd. Door de stormachtige groei op de locatie VW blijft de huisvesting echter achter op de vraag. Daarom is na gebruik van de Bergambachterstraat in aanpalende units les aangeboden. Het samenwerkingsverband MHR huurt een deel van de ruimte voor de huisvesting van de Opvangvoorziening Schoonhoven.

Klachten

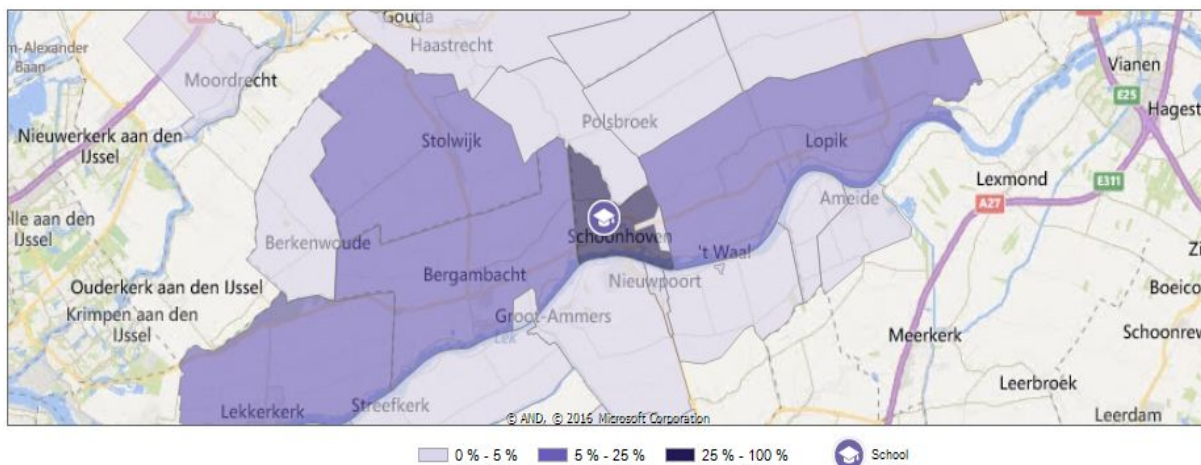
Het beleid met betrekking tot de afhandeling van klachten is erop gericht om tijdig en adequaat de klacht te behandelen, door zo spoedig mogelijk het gesprek aan te gaan met de klager en naar een gezamenlijke oplossing te zoeken. Is dit vanwege de aard van de klacht niet mogelijk of heeft de afhandeling naar het oordeel van de klager niet naar behoren plaatsgevonden, dan spreken we van een klacht in formele zin. In dat geval treedt de Klachtenregeling Stovos in werking. Op iedere locatie zijn twee interne vertrouwenspersonen, die de klager kunnen doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon. De klachtenregeling, contactpersonen en externe vertrouwenspersoon worden in de schoolgids en op de website vermeld. Een klacht wordt gezien als een leerpunt voor de organisatie.

Voedingsgebied

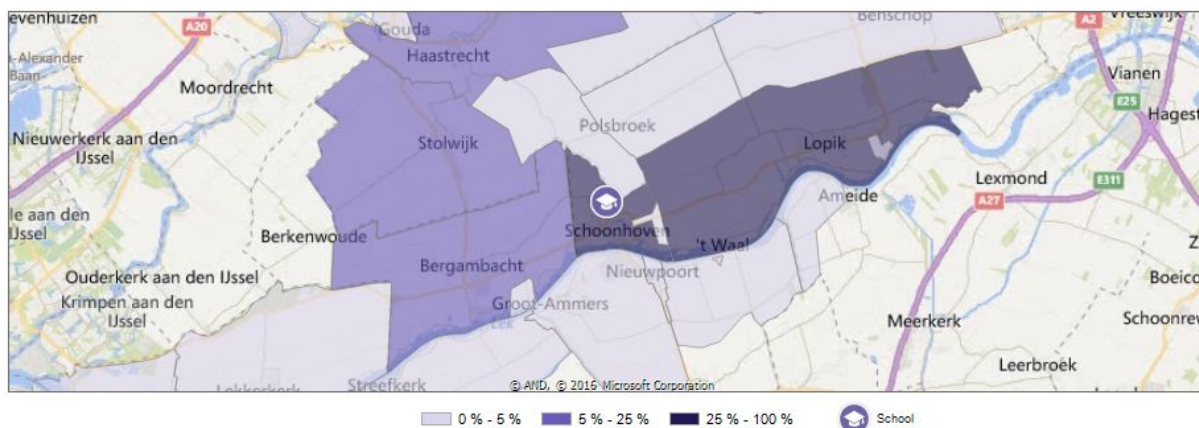
Het Schoonhovens College heeft een *regionale onderwijsfunctie*. Het beleid is gericht op een kwalitatief goed en zo breed mogelijk onderwijsaanbod, hetgeen met name binnen het vmbo (de beroepsvoorbereidende vakken) aantrekkelijk moet zijn voor zowel meisjes als jongens. Dit betekent dat in een groot voedingsgebied een breed onderwijspakket wordt aangeboden door een relatief kleine school.

verdeling leerlingen per gemeente	locatie Albert Plesmanstraat	locatie Vlisterweg	locatie Albert Plesmanstraat	locatie Vlisterweg
Krimpenerwaard	535	283	68,3%	64,5%
Lopik	153	125	19,5%	28,5%
Molenlanden	76	22	9,7%	5,0%
overig	19	9	2,4%	2,1%
	783	439	100,0%	100,0%

Voedingsgebied Albert Plesmanstraat

Voedingsgebied Vlisteweg

Leerlingaantal

Het leerlingaantal betrof op de teldatum (1 oktober 2019) 1222 leerlingen, waarvan 2 vavo-leerlingen. De afgelopen 5 jaar kenden wij een aanmelding van 340, 280, 299, 253, 235, 260 en 225 (voorjaar 2020) leerlingen (exclusief zittenblijvers). De voorspelde bevolkingskrimp heeft zich definitief doorgezet. Aanmeldingen van boven de 260 leerlingen zijn voorbij. De aanmelding voor het schooljaar 2019-2020 bedraagt 260 leerlingen, een stijging met 11%. Dit jaar 2020 blijft de aanmelding op de locatie Albert Plesmanstraat (107) achter op de prognose. De locatie Vlisteweg (118) heeft zich ten opzichte van een jaar geleden gehandhaafd.

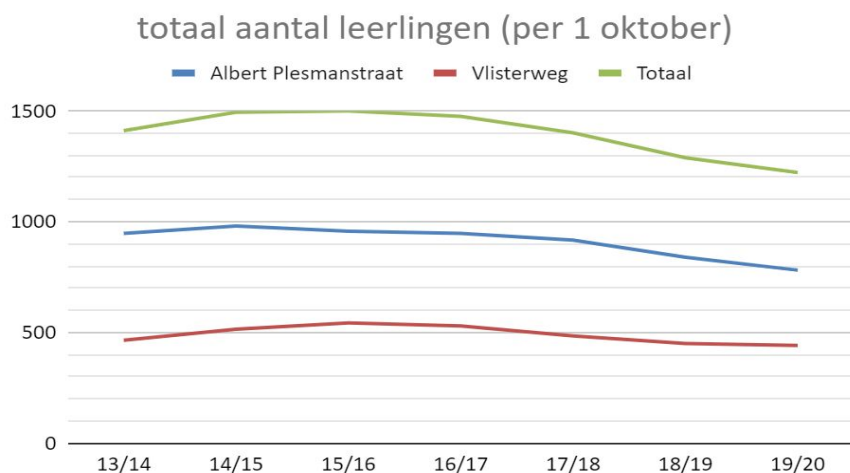
aantal leerlingen in leerjaar 1 (per 1 oktober)							
Locatie	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Albert Plesmanstraat	216	205	171	193	178	137	147
Vlisteweg	113	135	122	111	81	103	122
Totaal	329	340	293	304	259	240	269

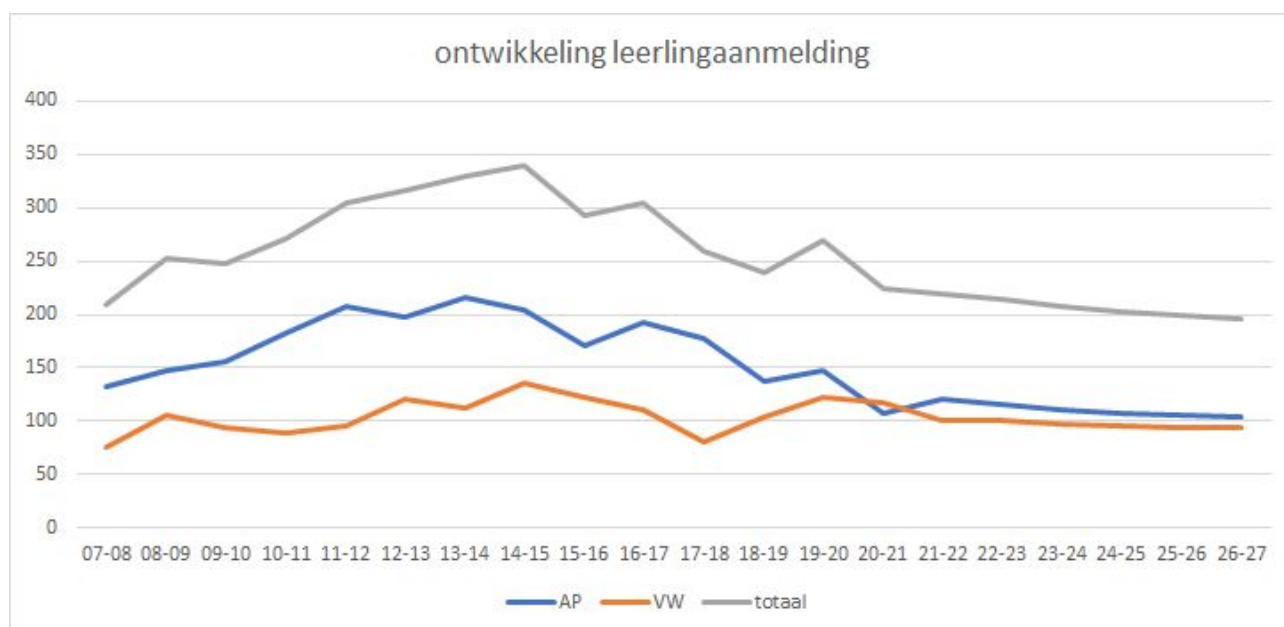
totaal aantal leerlingen (per 1 oktober)							
Locatie	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Albert Plesmanstraat	947	980	957	947	917	839	781
Vlisteweg	464	514	543	529	484	450	441
Totaal	1411	1494	1500	1476	1401	1289	1222

tabel: ontwikkeling leerlingenaantal per locatie en totaal

Het totaal aantal leerlingen daalt onder de 1200 leerlingen in het schooljaar 2020-2021 en zal vermoedelijk op middellange termijn stabiliseren rond de 1100 leerlingen.

grafiek : ontwikkeling leerlingaantal per locatie en totaal

grafiek : historische ontwikkeling (2007-2027) leerlingaantal per locatie en totaal

Uitgangspunten begroting 2019

De directie legt jaarlijks medio september de uitgangspunten voor de komende begroting vast. Een aantal uitgangspunten heeft een algemeen karakter.

- 1 Begrotingsdiscipline. Kosten blijven binnen deze gestelde kaders. Meevallers komen ten goede aan het resultaat 2019. Budgetverantwoordelijkheid ligt in gezamenlijkheid bij locatiedirecteuren en hoofd bedrijfsvoering met de bestuurder als eindverantwoordelijke.
- 2 Er is geen ruimte voor overschrijdingen of nieuwe, maar wel te voorziene uitgaven. Alleen het College van Bestuur is gerechtigd afwijkingen te accorderen. In principe wordt er binnen de verdichte begrotingspost per locatie gezocht naar dekking voor de overschrijding. Het hoofd bedrijfsvoering heeft hierin een centrale rol.
- 3 De begroting 2019 biedt een meerjarenperspectief waarin nadrukkelijk de personele ontwikkeling aangaande leeftijdsopbouw, verschuiving pensioenleeftijd,

functiemix-ontwikkeling en leerlingaantal is meegenomen. Ook de huisvesting en de stand van het onderhoud wordt meegenomen.

- 4 Voor een gezond eigen vermogen is het doel een minimaal weerstandsvermogen van 14%. Op basis van een gehouden externe risico-inventarisatie, is het beoogd eigen vermogen vastgesteld. Dit is verwerkt in de meerjarenraming.
- 5 Voor de P&C-cyclus komt het uiteindelijk aan op 'handelen naar' door alle betrokkenen. Binnen de organisatie moeten we komen tot automatiseren. Het hoofd bedrijfsvoering heeft daarbinnen een sleutelrol.
- 6 Voor het schooljaar 2019-2020 zijn de aanmeldingen realistisch begroot.

In de begroting wordt in beeld gebracht welk aandeel beide vestigingen in de totale begroting hebben.

Scholen op de kaart

Sinds eind 2012 is het Schoonhovens College volledig aangesloten bij het door de VO-Raad ingestelde tool Vensters voor Verantwoording (www.scholenopdekaart.nl/). Hierin kunnen ouders/leerlingen en ieder andere geïnteresseerde op tal van gebied informatie krijgen over het Schoonhovens College (en bijna alle andere scholen in Nederland). Van leerlingenaantallen, voedingsgebieden, resultaten tot financiën.

B1. Organisatie & beheer

Organisatiestructuur

De Raad van Toezicht vormt het orgaan dat is belast met het toezicht houden op de (doelstellingen van de) organisatie, werkgeverschap voor de bestuurder, klankborden met de bestuurder en het aanstellen van de accountant.

Het bevoegd gezag van het Schoonhovens College wordt gevormd door het College van Bestuur. Er is sprake van een eenhoofdig CvB. De voorzitter van het CvB wordt betiteld als bestuurder.

De directie van het Schoonhovens College bestaat uit de bestuurder en de twee locatiedirecteuren.

De locatiedirecteuren zijn belast met de dagelijkse leiding van de twee locaties: Albert Plesmanstraat en Vlisterveg. Op deze locaties is het onderwijs georganiseerd in afdelingen onder leiding van afdelingsleiders.

De besturingsfilosofie van het Schoonhovens College onderkent vijf principes.

1. Formaliseren zonder bureaucratie

Voor het Schoonhovens College is er sprake van een noodzaak tot formaliseren (van beleid tot procedures) om te kunnen groeien naar een professionele schoolorganisatie. De externe bevestigingen en interne wensen op dit vlak versterken deze noodzaak. In dit proces hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Formaliseren is een natuurlijke stap in de ontwikkeling van de school. Zonder een professionele organisatie kan het Schoonhovens College haar doelstellingen niet behalen.
- Formaliseren is geen doel op zich, maar een middel.

- Formaliseren staat niet gelijk aan top-down. Collega's worden betrokken in beleidsontwikkeling, de ontwikkeling van procedures en het maken van afspraken.
- Formaliseren is noodzakelijk om ruimte te kunnen geven aan collega's.

2. *Beleid is richtinggevend kader*

Het beleid op diverse deelterreinen (onderwijs, personeel, organisatie, financiën) is gekoppeld aan het nieuwe meerjarenbeleidsplan van het Schoonhovens College. Belangrijk is dat de zogenaamde PDCA-cyclus (*Plan, Do, Control, Act*) consequent en op verschillende niveaus wordt gehanteerd.

3. *Geen integraal management*

De locatiedirecteur is verantwoordelijk voor locatiespecifieke keuzes ten aanzien van onderwijs, kwaliteit, personeelsontwikkeling en huisvesting. Deze keuzes worden gemaakt binnen de kaders van het meerjaren beleidsplan en het jaarplan. De directie kiest ervoor om niet met locatiebudgetten te werken. Keuzes ten aanzien van formatieve inzet en financiën worden binnen de directie gemaakt om financiële stromen transparant te houden en om flexibiliteit te behouden ten aanzien van de inzet van middelen.

4. *Besluitvorming en mandatering*

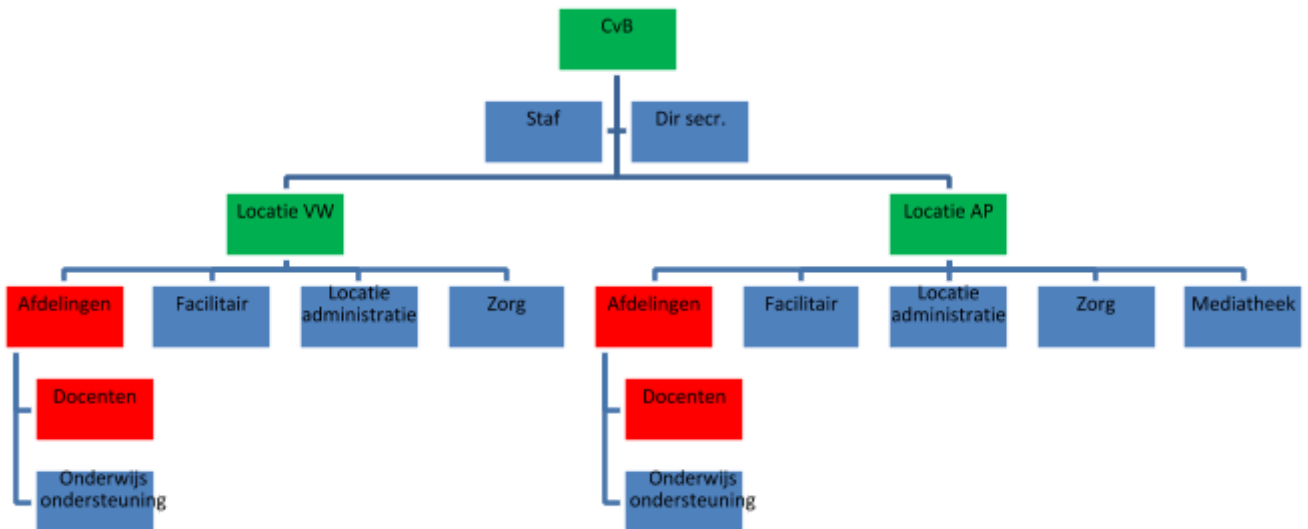
In de directie wordt besluitvorming voorbereid. *Formele besluiten* worden "gehoord hebbende het directieoverleg" genomen door de bestuurder. Deze worden in een apart overzicht gedocumenteerd, naast het verslag van het directieoverleg.

5. *Een passende stafondersteuning*

De toegenomen regeldruk vanuit de overheid (bijvoorbeeld op het gebied van verantwoording), de groei van de school vragen om een adequate kwantitatieve en kwalitatieve stafondersteuning. Bij het bepalen van de omvang van de ondersteuning spelen twee overwegingen een rol. Enerzijds wil het Schoonhovens College voorzichtig zijn met investeringen in overhead, omdat zoveel mogelijk geld naar het primaire proces moet gaan. Anderzijds is het niet wenselijk dat leidinggevenden tijd besteden aan (operationele) activiteiten die ten koste gaan van de uitvoering van de managementopdracht. Binnen de staf functioneren de onderdelen: financiën, HRM, leerlingadministratie, ICT en kwaliteitszorg. De directieondersteuning vormt een aparte afdeling. De facilitaire dienst (conciërgerie), evenals de mediathecarissen, de TOA's als de praktijkinstructeurs vallen onder de locaties en hun directeuren of afdelingsleiders.

Het College van Bestuur is een zelfstandige entiteit, het bevoegd gezag. Verantwoording richting Raad van Toezicht is een cruciaal gegeven. Het door de RvT vastgestelde toezichtskader heeft een doorwerking binnen de organisatie. Het CvB houdt zich in principe niet bezig met de dagelijkse gang van zaken.

RvT hanteert in haar toezichthoudende rol de Code Goed Onderwijsbestuur VO. Jaarlijks wordt hierop gereflecteerd in een afzonderlijke vergadering.

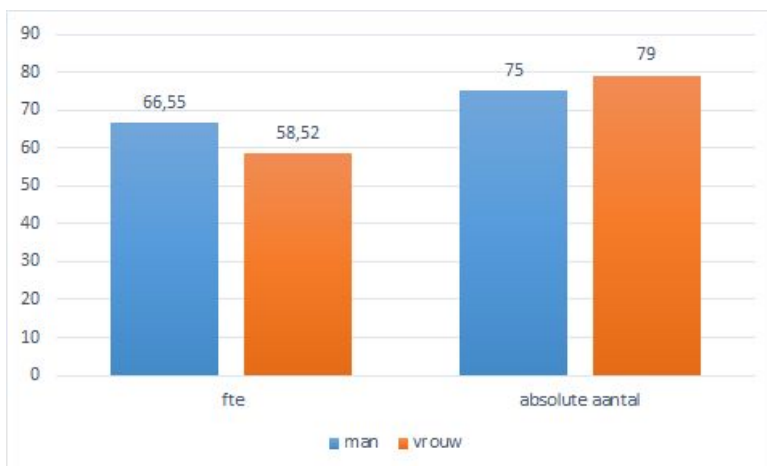
afbeelding : organigram

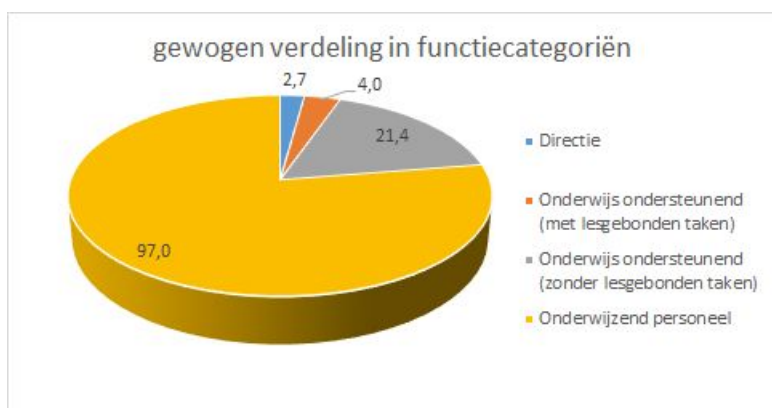
College van Bestuur en directie

De heer G.L. Schenk is benoemd als bestuurder. Mevrouw drs. E.J. van Looijengoed is locatiedirecteur Albert Plesmanstraat, tevens belast met de portefeuille kwaliteitszorg. De locatie Vlisterveg wordt geleid door dhr. L. Prins, tevens belast met de portefeuille personele zaken. Per 11 mei 2020 is de heer Schenk opgevolgd door mevrouw J. Steenvoorden.

Personele ontwikkelingen 2019

Van de personele situatie over 2019 valt een aantal zaken aan te geven. De man-vrouw verdeling is redelijk in verhouding in absolute aantallen. Er zijn 154 personeelsleden. In de omvang van de werktijdfactor zijn de mannelijke collega's oververtegenwoordigd.

grafiek: grafische weergave verdeling per geslacht en per functiecategorie

De **flexibele schil** onderverdeeld in de 4 functiecategorieën laat duidelijk zien dat er bij het OP naar verhouding veel aanstellingen zijn met bepaalde tijd. Hierin zitten ook veel tijdelijke uitbreidingen. Hierdoor is deze som dan ook hoger dan het aantal personeelsleden van 154.

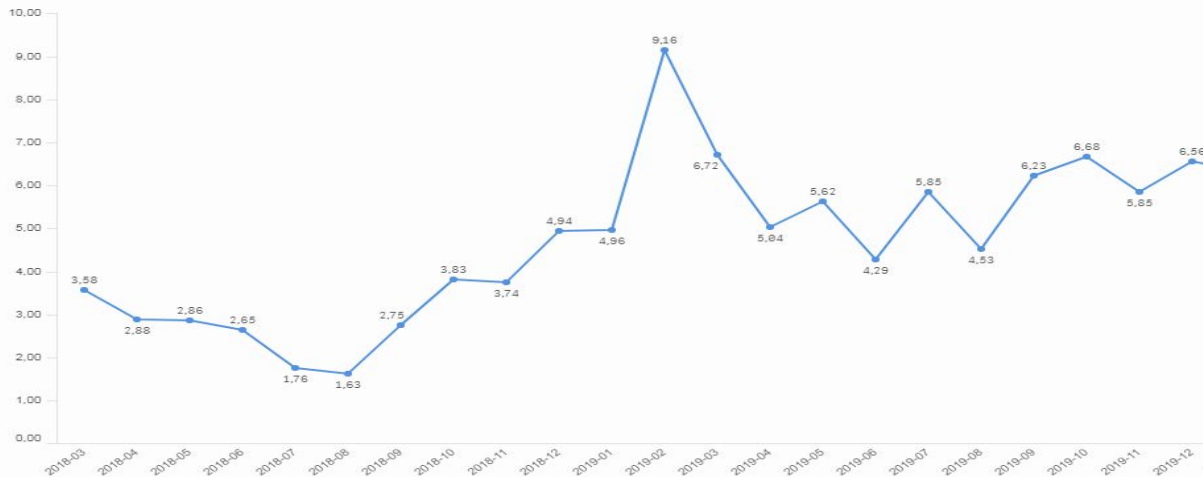
Rijlabels	Bepaalde tijd	Onbepaalde tijd	Eindtotaal
Directie	0,1	2,6	2,7
Onderwijs ondersteunend (met lesgebonden taken)	0,9899	3	3,9899
Onderwijs ondersteunend (zonder lesgebonden taken)	2,1169	19,3106	21,4275
Onderwijzend personeel	17,6614	79,2933	96,9547
Eindtotaal	19,0682	104,2039	125,0721

tabel : verdeling in type dienstverband per type contract

Het gemiddelde **verzuimpercentage** over 2019 is 5,98%. De curve laat opnieuw een piek zien na de herfstvakantie tot de voorjaarsvakantie. Dit is een beeld die zich herhaald in schooljaar 2019-2020. In de zomermaanden is het verzuimpercentage gezakt tot ruim 4%. Met name vanwege een aantal langdurig zieken is ook in de zomermaanden het ziektecijfer relatief hoog. Het landelijk verzuimpercentage voor 2019 bedraagt voor de sector 5,1%. Onze streefwaarde is 1%-punt lager dan het landelijk cijfer, dit is niet conform doelstelling. We zitten hiermee ver boven de eigen gestelde norm van 1%-punt onder het branchegemiddelde (5,6% in 2018, dus eigen norm 4,6%).

In onderstaande grafiek is het grillige verloop van het ziektepercentage zichtbaar, met een duidelijke piek in januari 2019 en bijzonder het hoge ziektecijfer in de zomervakantie, hetgeen te herleiden valt aan veel langdurig zieken.

Verzuimpercentage per maand

grafiek : ontwikkeling verzuimpercentage per maand

collega's uit dienst in 2019		
reden	fte	aantal
einde verv	0,48	1
ontslag	6,0971	9
pensioen	2,24	3
zelf ontslag	5,122	7
	13,939	20

In- en uitstroom

In 2019 zijn 20 medewerkers uit dienst gegaan. De helft van de medewerkers, te weten 10 medewerkers, is op eigen verzoek uit dienst gegaan. Drie medewerkers hiervan zijn met pensioen gegaan en van 10 medewerkers is het contract niet verlengd. Als we kijken naar de functies dan is de grootste groep die uit dienst is gegaan OP, namelijk 17 medewerkers. De collega's hebben binnen afzienbare tijd weer een andere baan gevonden. In 2019 zijn totaal 13 collega's aangenomen. Zeven OP collega's ter vervanging van vrijkomende vacatures en zijn 4 OP medewerkers

tijdelijk aangesteld voor ziektevervangning. Er is 1 nieuwe OOP functie gecreëerd en 1 OOP-er is op een vacatures benoemd.

Fte

Per 31 december 2018 zijn er 131,74 fte in dienst en absoluut 157 (gem 0,8391 fte). Per 31 december 2019 zijn er 124,52 fte in dienst en in absolute aantallen 150. Een aantal medewerkers heeft een werktijdfactor boven 1,000, een relatief groot aantal collega's heeft een tijdelijke uitbreiding. Dit vergroot de flexibele schil.

De verhouding man/vrouw is 48% man en 52% vrouw, te weten 75 mannen en 79 vrouwen. Als we kijken naar de verhouding man/vrouw binnen de grootte van de baan, dan zien we dat de mannen gemiddeld een hoger fte hebben dan de vrouwen.

Funcziemix

De stand van de funcziemix per 31-12-2019.

schaal	fte	%	maatwerk-afspraken
Leraarschaal LB	14,3152	15%	25%
Leraarschaal LC	58,2859	60%	45%
Leraarschaal LD	24,3536	25%	30%
	96,9547	100%	100%

In 2019 is na overleg met de PMR een nieuwe tranche opengesteld om extra carrièrekansen te bieden en per 1-8-2019 zijn collega's in de hogere schaal benoemd.

Zoals te zien is in de tabel wordt de invulling van de funcziemix hiermee nog niet gehaald conform de maatwerkafspraken die gemaakt is met de vakbonden in 2014. Binnen de (maatwerk)afspraken van de funcziemix geldt de regel dat 2x een aanstelling in LC, 1x een aanstelling in LD kan compenseren. Indien hiermee rekening wordt gehouden dan is er geen tekort in de LD formatie. De 5% punt tekort is gecompenseerd door de 15%-punt overschrijding in de LC formatie.

De invulling LD is op korte termijn niet eenvoudig te bewerkstelligen indien we ons houden aan de vigerende interne funcziemixafspraken. Er is te weinig potentieel LD onder de docenten binnen de vakken waar LD nog onvoldoende vertegenwoordigd is. Er zijn enkele collega's die opgeleid worden voor hun eerstegraads bevoegdheid en lijken te passen binnen het profiel wat is gesteld aan een LD-functie.

Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Vanaf 2017 is bemiddelingsbureau Randstad ingeschakeld om de oud-collega's te bemiddelen naar een nieuwe betrekking, teneinde de ww-premie te reduceren en goed werkgeverschap te betrachten. De betrokkenheid van onze organisatie houdt niet op na ontslag. De recente oud-collega's die in de ww zaten zijn aangemeld en worden begeleid. De resultaten van deze inzet zijn niet bemoedigend en voortzetting wordt heroverwogen.

Huisvesting

In 2019 liep er een viertal trajecten bij de gemeente Krimpenerwaard.

De **akoestiek-voorziening** van de AP-zaal (eigendom Gemeente) was onvoldoende en voldeed niet aan de arbonormen voor LO-zalen. In 2019 is door de Gemeente een voorziening geplaatst die de geluidsbelasting sterk reduceert en weer binnen de norm is.

Het Schoonhovens College is relatief fors gekort op de subsidie **gebruik buitensportvelden**. Dit heeft een nadelig effect om de voetbalvelden te kunnen gebruiken onder dezelfde voorwaarden. In de oude regeling werd het bedrag 1-op-1 aan de voetbalvereniging doorbetaald.

Het Schoonhovens College heeft tot het einde van de gebruiksvergunning (najaar 2018) gebruik gemaakt van een klein deel van het **Wolfsongebouw**. Dit pand verkeert in een slechte conditie en de Gemeente wilde de verleende gebruiksvergunning niet verlengen, mede omdat de Gemeente dit pand wilde verkrijgen. De Gemeente heeft de voorgestelde compensatieregeling van onze verhuizing neerwaarts aangepast en slechts een deel van de

verhuiskosten betaald en levert geen bijdrage in de (hogere) huurlasten van de geplaatste units.

Voortvloeiend uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de Gemeente is besloten dat de Vlisterweg-locatie **nieuwbouw** krijgt. De voorbereidende activiteiten zijn in gang gezet, waarbij de Gemeente bouwheer is en zich in dit proces laat begeleiden. De school participeert in de stuur- en projectgroep. De beoogde opleverdatum ligt na de zomer van 2022. De eigen bijdrage die door de scholen geleverd moet worden aan de nieuwbouw van maximaal 10%, is op basis van eigen historische investeringen (desinvesteringen) en energieverlies voldaan, waardoor we geen bijdrage meer leveren. Het is verder schoolorganisaties verboden Rijksmiddelen in te zetten in bouwkosten, tenzij dit operationele (energiereductie) kostenvoordelen oplevert en de organisatie hierdoor geen financieel continuïteitsrisico loopt.

AFAS – IJK/Driessen

Per 1-2-2016 maakt het Schoonhovens College gebruik van de dienstverlening door IJK/Driessen op het gebied van HRM/Payroll en is vraagbaak op financieel gebied. De school heeft sinds 2012 AFAS Financieel en HRM, binnen een eigen omgeving. De primaire insteek is om de uitvoering en invoering door de school te laten plaats te laten vinden en IJK/Driessen de salarisverwerking te laten doen, inclusief de cruciale koppelingen te verzorgen voor UWV, belastingdienst en ABP, de personele begroting te laten maken en op de achtergrond het systeem te monitoren.

B2. Onderwijs

Onderwijsstructuur

De school is opgedeeld in vijf afdelingen, elk onder leiding van een afdelingsleider: vwo/havo-mavo op de locatie AP, onderbouw vmbo-bkg (klassen 1 en 2) onderbouw vmbo-lwoo, bovenbouw vmbo bk (klas 3 en 4) op de locatie VW.

Toegankelijkheid

Het Schoonhovens College is een openbare scholengemeenschap. Dit betekent dat de toegang, mits ondersteund door het advies van de basisschool, de eindtoetsen en mogelijk aanvullend test/toetsmateriaal, drempelloos is.

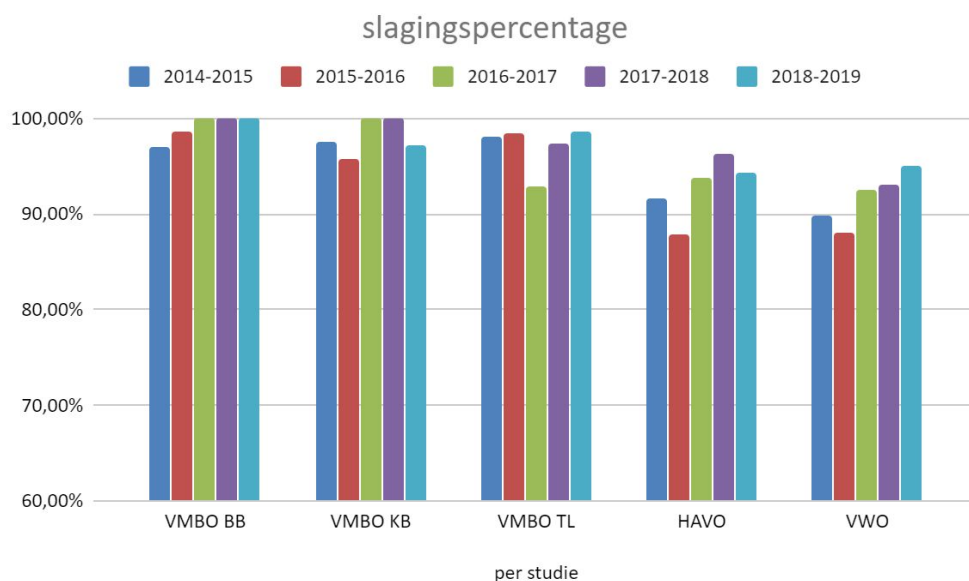
Onderwijsprestaties

Goede examenresultaten halen en behouden, behoort tot de belangrijkste doelstellingen van het Schoonhovens College. En met succes. Al enkele jaren liggen onze examenresultaten boven het landelijke gemiddelde. Alle afdelingen hebben het afgelopen jaar het slagingspercentage zien stijgen of is op 100% gecontinueerd. Een uitdaging voor docenten en leerlingen, maar ook een bevestiging van het gegeven dat we in Schoonhoven kwalitatief hoog scoren op dit vlak.

Slagingspercentages Albert Plesmanstraat en Vlisterweg van de afgelopen 5 jaar

slagingspercentage					
schooljaar	VMBO BB	VMBO KB	VMBO TL	HAVO	VWO
2018-2019	100,00%	97,14%	98,63%	94,25%	95,12%
2017-2018	100,00%	100,00%	97,40%	96,30%	93,00%
2016-2017	100,00%	100,00%	92,90%	93,80%	92,60%
2015-2016	98,60%	95,70%	98,50%	87,80%	88,10%
2014-2015	97,00%	97,60%	98,10%	91,60%	89,80%

tabel: slagingspercentages van de afdelingen over de afgelopen 5 jaar

grafiek: slagingspercentages van de afdelingen over de afgelopen 5 jaar

Slaagpercentage scholen vergelijking

42618 - Stichting openbaar voortgezet onderwijs Schoonhoven

Slaagpercentage 2018-2019

Deze rapportage toont alle scholen van het bestuur. Per onderwijssoort en profiel wordt van het afgelopen jaar het slaagpercentage en het aantal deelnemers weergegeven. U ziet tevens het gemiddelde van de instelling, het bestuur en de landelijke vergelijkingsgroep.

	Schoonhovens College, locatie Albert Plesmanstraat		Het Schoonhovens College, locatie Visterweg		Landelijk gemiddelde
	%	👤	%	👤	%
vmbo-b			100,0%	56	97,95%
Bouwen, wonen en interieur			100,0%	14	98,64%
Economie en ondernemen			100,0%	10	97,54%
Produceren, installeren en energie			100,0%	13	98,37%
Zorg en Welzijn			100,0%	19	97,95%
vmbo-k			97,14%	70	95,72%
Bouwen, wonen en interieur			85,71%	7	95,88%
Economie en ondernemen			96,55%	29	95,87%
Produceren, installeren en energie			100,0%	13	96,62%
Zorg en Welzijn			100,0%	21	95,49%
vmbo-(g)t	98,63%	73			92,87%
Economie	97,87%	47			92,74%
Techniek	100,0%	8			94,45%
vmbo-t (mavo)	100,0%	1			91,79%
Zorg en Welzijn	100,0%	17			92,96%
havo	94,25%	87			88,25%
Cultuur/Maatschappij	92,31%	13			88,1%
Economie/Maatschappij	95,0%	40			87,89%
Natuur/Gezondheid	94,12%	17			86,31%
Profielcombinatie (EMCM)	85,71%	7			87,33%
Profielcombinatie (NTNG)	100,0%	10			91,39%
vwo	95,12%	41			90,71%
Cultuur/Maatschappij	100,0%	2			89,34%
Economie/Maatschappij	80,0%	5			89,99%
Natuur/Gezondheid	100,0%	7			86,18%
Profielcombinatie (EMCM)	88,89%	9			90,39%
Profielcombinatie (NTNG)	100,0%	18			92,86%

Slaagpercentage

Aantal examendeelnemers

Groen - percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)

Grijs - percentielscore tussen 25 en 75

Rood - percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)

Kwaliteitszorg

In 2018-2019 is de agenda kwaliteitszorg systematisch gevolgd. De afdelingsleiders hebben samen met de medewerker kwaliteitszorg de resultaten van de afdeling gemonitord en drie keer intensief besproken a.d.h.v. de managementtool MMP. Hieruit zijn acties voortgevloeid op het gebied van secties, individuele docenten en programma's.

Tevens heeft de schoolleiding gesprekken gevoerd met secties over onderwijs, resultaten en samenwerking. Ook de secties zelf hebben drie keer een data-analyse uitgevoerd, op basis waarvan zij binnen de sectie acties hebben geformuleerd en uitgezet. Dit alles heeft geresulteerd in een grotere bewustwording en goede resultaten. De resultaten 2019 zijn met de RvT gedeeld. Goede kwaliteitszorg vraagt voortdurende aandacht en bewustwording.

Onderwijsontwikkelingen

Locatie Vlisterweg

Pedagogische didactische aanpak

Schoolbreed hebben we gewerkt in de afgelopen periode om tot een activerende didactiek te komen die een meerwaarde heeft om tot een groter onderwijsrendement te komen. Deze aanpak (proces) is begeleid door Onderwijs Advies.

Onderwijsaanbod (structuur)

BB/KB/GL

Met de gekozen werkwijze willen we in alle geledingen op een verhoogd niveau werken.

De knip tussen de kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg nemen we weg door ook de gemengde leerweg aan te bieden. De schakel vmbo KB/GL is bedoeld voor leerlingen die het vmbo kaderberoepsgerichte leerweg volgen en kans hebben om op GL niveau uit te stromen.

Wanneer leerlingen met een advies vmbo TL baat bij en affiniteit hebben met een beroepsgericht programma, is ook voor hen de leerweg GL bereikbaar.

Leerroute plus

De leerroute plus is een vangnetconstructie voor leerlingen die regulier of met een verwijzing lwoo zijn aangemeld en extra begeleiding nodig hebben. Deze leerlingen krijgen soms les met hun eigen groep en soms in een speciale groep.

Toekomstbestendig vmbo

Iedere school staat voor een stevige opgave om voor een langere tijd toekomstbestendig onderwijs te realiseren. Vanuit de overheid wordt er voor de komende jaren structureel meer geld beschikbaar gesteld met name voor het technisch vmbo.

Dat betekent dat wij voor de regio een plan ontwikkelen om daaraan vorm te geven. De nadruk ligt op samenwerking met het regionale bedrijfsleven en een vmbo school in de regio.

We houden vast aan onze visie die we hebben ontwikkeld met de Stichting Vrienden van het Schoonhovens college.

Verbinding met mbo

Op de Vliesterweg werken we niet alleen samen met bedrijven maar ook met het mbo. Deze samenwerking gaan we in de komende jaren intensiveren. We werken aan een betere facilitering voor onze leerlingen om de overgang te vereenvoudigen. Hieronder vallen het bieden van kansen om op een hoger niveau de schoolloopbaan te vervolgen.

Daarnaast zijn we gestart met een doorlopende leerroute voor metaaltechniek voor niveau 2 en 3 op onze school in samenwerking met het Techniek College Rotterdam.

Locatie Albert Plesmanstraat

Op de locatie AP is vanaf augustus 2019 in leerjaar 2 de onderwijsvernieuwing doorgezet. Belangrijke kenmerken van deze onderwijsvernieuwing zijn:

- De leerling is eigenaar van zijn eigen leerproces
- Onderwijs op maat: meer keuzes voor leerlingen
- Verandering in rollen van mentor, vakdocent (en decaan)
- Aanpassing van de wijze van toetsing

Dit komt concreet tot uiting in de drie hoofdpijlers:

- werken/denken vanuit leerdoelen
- ambitiegesprekken met leerlingen (en hun ouders)
- keuzewerktijd vanaf klas 1

De secties hebben hard gewerkt om de leerdoelen op orde te krijgen. Dit heeft veel energie gekost. Ook het feit dat de rol van de docent in deze benadering verandert, kost extra energie. Binnen de locatie is gesproken over temporisering van het traject. Eerst de drie pijlers op orde, daarna verder met formatief evalueren. Wel is verregaand gesproken over een andere manier van periodisering.

Binnen 5=1 heeft in maart 2019 een visitatie plaatsgevonden om de stand van zaken binnen deze onderwijsvernieuwing in kaart te brengen. Met de uitkomsten van deze visitatie wordt het vervoltraject vormgegeven.

Aanbod: de vwo-stroom

In februari 2019 heeft de directie besloten een aparte vwo-stroom aan te bieden in klas 1. Dit vanuit de gedachte dat het voor sommige vwo-leerlingen, die geen interesse hebben in tweetalig vwo, aantrekkelijk is om op hoog tempo samen met anderen te leren. De vwo-havo-klas is meer geschikt voor leerlingen die vwo-potentie hebben, maar nog wat vertrouwen moeten opbouwen / moeten groeien. Daarnaast hebben we het tweetalig vwo, dat sinds september 2016 gecertificeerd is als junior-tto school. In het najaar 2019 krijgt de school een visitatie en weet met succes het senior-certificaat te behalen.

Het brede aanbod voor vwo-leerlingen is opgezet vanuit de gedachte dat een gezonde vwo-afdeling cruciaal is voor de locatie (en daarmee ook voor de gehele school). Ouders en leerlingen verwachten steeds meer een aanbod op maat. Er is op dit vlak pittige concurrentie met de CSG Willem de Zwijger.

Binnen de talensecties worden de leerlingen uitgedaagd door op vrijwillige basis internationaal erkende certificaten/diploma's te behalen. Al jarenlang wordt Cambridge English aangeboden en sinds enige jaren ook door de sectie Duits Goethe-Certificat. In 2019 is gestart met het diploma Delf voor Frans.

In het voorjaar komt daarbij nog een aanvulling op het al uitgebreide vwo lesprogramma. OCW keurt de aanvraag goed van een schooleigen examenvak te weten het vak 'academische vaardigheden'. Dat vak wordt gegeven vanaf 4 vwo. Om twee reden uniek: het vak is geheel ontwikkeld door eigen docenten én het komt zelden voor dat een eigen examenvak wordt erkend.

Vavo

Het doel van de VAVO-richtlijn (S3/dir/2005/29838) is om meer toegespitst op de wensen en mogelijkheden van de leerlingen het onderwijsaanbod aan te bieden om hen met een VO-diploma de school te laten verlaten voor de resterende vakken. (Rutte-regeling) Het Schoonhovens College heeft met een drietal MBO instellingen VAVO-overeenkomsten gesloten met :

- het ID-college in Zoetermeer (locatie Gouda) (juni 2006), tegenwoordig MBO Rijnland (2018)
- het Albeda College (2006)
- het VAVO Lyceum

Deze zijn voor 2018-2019 en 2019-2020 gecontinueerd voor zover van toepassing.

Uit de lichte 2018-2019 zijn van de 2 VAVO-leerlingen, beide geslaagd.

In 2019-2020 zijn 2 leerlingen via de VAVO uitbested (1x Havo en 1x VWO)

De VAVO-instelling verstrekt periodiek een voortgangsoverzicht met behaalde resultaten en verzuim aan de betreffende decaan (samenwerkingsovereenkomst nummer 1819, 1920)

Samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek

Het Schoonhovens College is aangesloten bij het samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek. Binnen het samenwerkingsverband is goed overleg. Het samenwerkingsverband beschikt vooralsnog over voldoende middelen om de reguliere zorg in het kader van Passend Onderwijs invulling te laten geven door de scholen. Periodiek wordt bepaald of extra middelen beschikbaar gesteld worden. De huidige wijze van bekostiging van LWOO-leerlingen staat landelijk wel ter discussie. Er is ruim €208.000 vanuit het samenwerkingsverband ontvangen, waarvan ruim €51.000 betrekking heeft op de detacheringbijdrage van de leerlingbegeleider en de overige €157.000 betrekking heeft op de reguliere vergoeding vanuit het samenwerkingsverband. Specifiek hierin is de bijdrage voor de leerroute plus, waarbij leerlingen met een speciaal onderwijs advies binnen kaders toch op een reguliere VMBO onderwijs kunnen volgen. Hiervoor is additioneel €89.000 ontvangen.

Passend Onderwijs 2019			
grootboek	baten	besteed	
81300-baten samenwerkingsverband	€ 157.037	ja	
85200- detachering	€ 51.592	ja	
	€ 208.629		
omschrijving	lasten		besteding
leerroute plus route	€ 89.167	ja	formeren extra klas, met dubbel mentoraat, met compacte groep docenten
zorgcoördinator	€ 2.500	ja	taakuren zorgcoördinatoren
LGF	€ 38.049	ja	formatie zorgcoördinatoren
(extra) versterking basisondersteuning	€ 27.321	ja	inzet JOS € 8.002 en inhuur SOOV €21.000
inzet leerlingbegeleider	€ 51.592	ja	fomatie leerlingbegeleider
	€ 208.629		

Duurzaamheid

Het Schoonhovens College ondersteunt van harte de klimaatdoelstellingen van het kabinet voortvloeiend uit klimaatakkoord van Parijs. Zij ziet hierin ook een voorbeeldrol richting de leerlingen. De school is echter begrensd in haar mogelijkheden, vanwege de beperkt beschikbare middelen.

Het Schoonhovens College participeert in **Waardzaam**. Dit orgaan van elkaar stimulerende organisaties uit de regio heeft tot doel een energiereductie te realiseren in 3 jaar tijd. De Omgevingsdienst (ODMH) houdt toezicht op het toepassen van energiereductie. Op de locatie Albert Plesmanstraat worden de TL-buizen gefaseerd vervangen in led-verlichting en is enkel glas vervangen door dubbel glas. Via een uitgekend gebouwen beheersingssysteem kan de warmtevraag worden geregeld.

De locatie Vlisterveg staat op de nominatie voor nieuwbouw op basis van **(B)ENG**. Dit bijna energieneutrale gebouw, zorgt voor een zeer lage ecologische footprint vanaf ingebruikname.

Op de locatie Albert Plesmanstraat is in december 2018 een grote actie onder de leerlingen gehouden om de **PlasticSoup** tegen te gaan. Naast de financiële actie is tevens de bewustwording vergroot en wordt op beide locaties het plastic separaat ingezameld.

De SDE+ subsidie voor **zonnepanelen** voor de school is niet geëffectueerd, omdat we de vervanging van het dak hieraan vooraf willen laten gaan en de conditie van het dak vooralsnog redelijk is. Tevens is de genoemde bijdrage van €60.000 van de Gemeente in klimaatbeheersing niet meer in beeld. Naar verwachting in 2022 wordt het dak vervangen en worden zonnepanelen overwogen. Met belangstelling worden de landelijke ontwikkelingen betreffende gemeentelijke subsidies in dit kader gevolgd.

B. 3. Juridische zaken

In het verslagjaar 2019 heeft zich geen formele juridische kwestie of geschil voorgedaan.

Wet- en regelgeving

Het Schoonhovens College houdt zich in basis aan de vigerende wet- en regelgeving. Hierop wordt bewust een uitzondering gemaakt. Het Schoonhovens College heeft zich niet aan de Europese Aanbestedingswetgeving gehouden inzake het schoonmaakcontract en het aanbesteden van leermiddelen. Op bedrijfseconomische gronden is met toestemming van de RvT gemeend dat de uitkomst van een Europese Aanbesteding ongunstiger zou zijn dan het verlengen van het huidige contract, naast de forse tijds- en financiële investering. Dit Europees aanbesteden leidt dus niet tot financieel voordeel, noch tot ander voordeel. Het onttrekt daarbij minimaal €20.000 aan de toevertrouwde rijksmiddelen, hetgeen ondoelmatig is en niet ten goede komt aan het primaire proces.

C. Financiën

In dit hoofdstuk worden de financiën op balansdatum vergeleken met vorig kalenderjaar en de begroting. Deze vergelijking vindt plaats op hoofdlijnen. In 2019 heeft geen herziening van de begroting plaatsgevonden.

Samenvatting

Nr.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018- 2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
81999	totaal Rijksbijdragen	12.423.069	11.570.461	12.259.185	11.431.398	-163.884	-1,30%	688.724	6,00%
82999	totaal overige overheidsbijdragen	23.641		18.563	16.288	-5.078	-21,50%	18.563	
85999	totaal overige bijdragen	520.500	506.000	541.029	385.600	20.529	3,90%	35.029	6,90%
88999	totaal financiële baten	334	500	139	0	-195	-58,40%	-361	-72,20%
89999	totaal baten	12.967.544	12.076.961	12.818.916	11.833.286	-148.628	-1,10%	741.955	6,10%
40999	totaal loonkosten	9.684.864	9.188.000	9.524.393	9.000.000	-160.471	-1,70%	336.393	3,70%
41999	totaal overige personele lasten	787.658	814.150	865.692	881.000	78.034	9,90%	51.542	6,30%
	totaal personele lasten	10.472.522	10.002.150	10.390.085	9.881.000	-82.437	-0,80%	387.935	3,90%
42999	totaal afschrijvingslasten	404.214	461.706	375.886	406.217	-28.328	-7,00%	-85.820	-18,60%
43999	totaal huisvestingslasten	634.074	628.500	675.766	613.000	41.692	6,60%	47.266	7,50%
44199	totaal beheer en bestuur	243.242	243.500	246.403	248.000	3.161	1,30%	2.903	1,20%
44999	totaal onderwijslasten	1.017.067	1.040.250	965.588	966.550	-51.479	-5,10%	-74.662	-7,20%
48999	totaal financiële lasten	1.484	500	1295	1500	-189	-12,70%	795	159,00%
49999	totale lasten	12.772.603	12.376.606	12.655.023	12.116.267	-117.580	-0,90%	278.417	2,20%
99999	Resultaat dit boekjaar	194.941	-299.645	163.893	-282.981	-31.048	-16%	463.538	155%
		<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>minder</i>	<i>minder</i>	<i>meer</i>	<i>meer</i>

Tabel : verdichte exploitatie 2019 met vergelijking 2018 en begroting 2019

Het exploitatieoverzicht laat een batig saldo zien van €164.000 wat €464.000 hoger is dan begroot en €31.000 lager dan voorgaand jaar. Aan baten is er €742.000 meer ontvangen. Hiervan zijn de Rijksbijdragen €689.000 hoger, vanwege de ophoging van de lumpsum (€489.000, waarvan €200.000 bestemd voor schooljaar 2020-2021 en derhalve opgenomen in de bestemmingsreserve), een te lage inschatting van de prestatiebox middelen (€93.000), een hogere vergoeding van het samenwerkingsverband (€84.000), mede vanwege de start van een project "de leerroute plus". De subsidie versterking Technisch VMBO (STO fase 1) is opgenomen, maar opgehoogd met €23.000. Dit bedrag van €373.000 is in 2019 ontvangen en besteed. De overige overheidsbijdragen zijn €19.000 hoger dan begroot vanwege de gemeentelijke jeugdsubsidie. De overige baten zijn €35.000 hoger in verband met een gemiddeld hoger bedrag aan ouderbijdrage. Het genoemde project leerroute plus stond opgenomen onder overige baten, maar is onder het samenwerkingsverband verantwoord.

De lasten zijn met €278.000 gestegen, wat met name valt toe te schrijven aan de stijging van de salariskosten (+ €336.000). De loonkostenstijging is grotendeels verklaarbaar door de ophoging vanuit de CAO, waarvoor ook extra middelen zijn verstrekt. Verder zijn de afschrijvingslasten lager dan begroot met name in verband met het niet versneld afschrijven op gymzaal van de locatie Vlisterveg (-€86.000). De huisvestingslasten zijn €47.000 hoger

vanwege de hogere huurlasten. De onderwijslasten (waaronder leermiddelen en ICT) zijn €75.000 lager. Van de overige materiële posten is de exploitatie conform begroot.

C.1. Baten

De baten zijn in drie hoofdgebieden onder te verdelen; de rijksbijdrage, overige overheidsbijdragen en overige baten. In onderstaande tabel zijn de bedragen gedetailleerd en in vergelijking met het voorgaande jaar en de begroting 2019 weergegeven.

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018-2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
81100		Lumpsum personeel	9.502.474	8.811.600	9.294.808	8.510.926	-207.666	-2%	483.208	5%
81150		Lumpsum materieel	1.443.302	1.321.273	1.329.391	1.192.008	-113.911	-8%	8.118	1%
81200		Aanvullende bekostiging technisch VMBO	191.737	350.000	373.060	400.000	181.323	95%	23.060	7%
81205		Geoordeelde subsidies personeel ministerie	37.289	30.000	38.529	9.715	1.240	3%	8.529	28%
81210		Niet geoordeelde subsidies personeel ministerie	32.957	15.000	24.301	15.000	-8.656	-26%	9.301	62%
81216		Prestatiebox	413.295	323.914	416.668	394.994	3.373	1%	92.754	29%
81275		Gratis leermiddelen	442.876	406.813	407.762	386.251	-35.114	-8%	949	0%
81276		Functiemix Randstad regio	225.933	238.944	217.629	206.852	-8.304	-4%	-21.315	-9%
81290		Overige subsidie Ministerie	2.750				-2.750	-100%	0	
81299		Overige subsidie Ministerie					0		0	
81300		Ontvangen van samenwerkingsverband	130.456	72.917	157.037	315.652	26.581	20%	84.120	115%
81999	1	totaal rijksbijdragen	12.423.069	11.570.461	12.259.185	11.431.398	-163.884	-1,3%	688.724	6,0%
82250		Overige overheidsbijdragen	23.641		18.563	16.288	-5.078	-21%	18.563	
82999	1	totaal overige overheidsbijdragen	23.641	0	18.563	16.288	-5.078	-21,5%	18.563	
85100		Verhuur	15.772	15.000	17.081	16.000	1.309	8%	2.081	14%
85105		Kluishuur	12.597	15.000	15.626	12.000	3.029	24%	626	4%
85200		Detachering	79.772	50.000	51.592	51.000	-28.180	-35%	1.592	3%
85500		Ouderbijdragen	220.647	240.000	203.232	162.000	-17.415	-8%	-36.768	-15%
85600		Oudervereniging	7.750	5.000	10.520	10.000	2.770	36%	5.520	110%
85605		Reizen en excursies	79.976	78.000	146.426	96.600	66.450	83%	68.426	88%
85620		Leermiddelen	4.276		3.017		-1.259	-29%	3.017	
85630		Opbrengst kantine	34.983	27.000	40.443	28.000	5.460	16%	13.443	50%
85675		Bijdrage van derden	39.957		14.612		-25.345	-63%	14.612	
85690		Overige baten	24.770	76.000	38.480	10.000	13.710	55%	-37.520	-49%
85999	1	totaal overige bijdragen	520.500	506.000	541.029	385.600	20.529	3,9%	35.029	6,9%
88000		Rente spaarrekening	334	500	139	0	-195	-58%	-361	-72%
88999	1	totaal financiële baten	334	500	139	0	-195	-58,4%	-361	-72,2%
89999	2	totaal baten	12.967.544	12.076.961	12.818.916	11.833.286	-148.628	-1,1%	741.955	6,1%

Tabel : batenvergelijking 2019-2018, begroot & realisatie + begroting 2020

Er is €742.000 meer aan baten ontvangen. In onderstaande alinea's wordt per grootboekpost een toelichting verstrekt voor zover het een sterke afwijking betreft. De overige overheidsbijdragen zijn conform het voorzichtigheidsbeginsel begroot.

Rijksbijdrage OC&W

De stijging in de rijksbijdrage OC&W van €689.000 valt te verklaren door een stijging van €483.000 in de personele lumpsum. Dit betrof met name een compensatie voor gestegen loonkosten (2,15% in juni 2019). Deze stijging is ook zichtbaar in de toename van de personele lasten. Tevens is in december een bedrag van €200.000 ontvangen ter dekking van een werkdrukverlichtingsplan voor het schooljaar 2020-2021. Deze middelen moesten in de baten 2019 worden genomen, maar hiervoor is een bestemmingsreserve gecreëerd, waarin dit volledige bedrag is opgenomen en worden in het betreffende schooljaar ingezet.

In 2019 waren er geen nieuwkomers.

De materiële lumpsum is licht gecorrigeerd met €8.000. De prestatiebox-middelen zijn te laag begroot en opgehoogd en hiervoor is €93.000 meer ontvangen.

Vanuit de **versterking techniekonderwijs** heeft de locatie Vlisterweg in fase 1 over 2019 €373.000 ontvangen ter dekking van de aanpassing in de praktijkgerichte leeromgeving en de formatieve inzet en scholing (zie de tabel verantwoording besteding), waarbij €350.000 is begroot.

De **subsidie voortijdig schoolverlaten** (VSV) bestaat uit 2 componenten een vast deel (€12.000) en een variabel deel (€12.000) en is beschikbaar gesteld voorafgaande aan het toerekeningsjaar. Onder andere met deze middelen is op beide locaties een verzuimmedewerker aangesteld. Deze middelen zijn vooralsnog niet structureel.

Tenslotte zijn vanuit het **samenwerkingsverband** naast de reguliere middelen voor de basisondersteuning voor de zorgleerlingen, €89.000 toegekend in verband met de Leerroute Plus op de locatie Vlisterweg. Hiervoor zijn medewerkers gefaciliteerd (zie uitleg bij projecten). Deze middelen zijn voor €66.000 begroot op overige baten, maar is verantwoord onder de baten samenwerkingsverband.

Geormerkte personele subsidies (zij-instroom en lerarenbeurs)

Het Schoonhovens College stimuleert actief de inbreng van expertise van buiten de school en werft dan ook onder potentiële **zij-instromers**. Er is in 2019 een zij-instromer afgestudeerd en de laatste zij-instromer studeert naar verwachting in 2020 af. De baten van de zij-instromersvergoeding worden genomen in het jaar waarin de opleidings- en verletkosten worden gemaakt, uiterlijk tot het moment dat het diploma is behaald.

De school stimuleert ook het gebruik van de **lerarenbeurs** ter verdieping en verbreding. Voor de verletkosten is €23.000 in 2019 toegerekend. In schooljaar 2018-2019 hebben 3 collega's gebruik gemaakt van de lerarenbeurs en in schooljaar 2019-2020 ook 3 collega's.

De baten van de lerarenbeurs zijn in het betreffende schooljaar genomen ter dekking van de reële verletkosten. De vergoedingen voor de verletkosten in het kader van de lerarenbeurs zijn conform beschikking ontvangen.

De studiekostenvergoeding wordt door DUO direct aan de betreffende collega overgemaakt.

Er is verder voor €13.000 ontvangen voor een **pilot tussen VO en PO**. Deze middelen zijn verdeeld in 2017 en 2018 ontvangen, maar worden in 2018-2019 besteed en zijn conform matchingbeginsel derhalve niet volledig in de baten over 2018 opgenomen. In 2019 is hieraan €5.000 besteed.

Prestatiebox-middelen

Aan prestatieboxgelden is €417.000 ontvangen. Deze middelen zijn de afgelopen jaren fors toegenomen, waar lager was begroot. In 2019 zijn deze middelen besteed, conform onderstaande doelstelling.

Het Sectorakkoord VO legt de gezamenlijke ambities voor de sector voortgezet onderwijs voor de komende periode vast. Het sectorakkoord legt prioriteit bij de toekomstbestendigheid van het onderwijs en de professionaliteit van scholen/leraren/schoolleiders en besturen. Hiervoor is de Prestatiebox als middel ingezet met onderstaande doelstellingen:

Toekomstbestendig onderwijs :

- Uitdagend onderwijs voor elke leerling (meer aandacht en uitdaging voor toptalenten) en brede vorming voor alle leerlingen
- Verminderen zittenblijven
- De lerende organisatie

Professionele scholen :

- Professionalisering en deskundigheidsbevordering van leraren
- Professionalisering schoolleiders en bestuurders (versterking bestuurskracht)

De school heeft in 2019 ingezet op:

Prestatiebox 2019	€416.668	besteed : ja
inzet in	AP	VW
verdeling AP en VW	€250.001	€166.667
scholing	€26.986	€5.029
software	€13.446	€6.723
diverse activiteiten in taakbeleid		
kwaliteitsmedewerker	€620	€51.291
overige formatie/taakbeleid	€208.949	€103.624

Op de locatie AP is met name ingezet op continuering van bestaande trajecten, zoals TTO, Binas/ beta-excellent, e-coach en debatteren. Maar ook is er een nieuwe onderwijsontwikkeling ingezet gericht op leerdoeldenken, ondersteund door het voeren van ambitiegesprekken.

Op de locatie VW is ingezet op het borgen en verder invoeren van de onderwijsvernieuwing en extra mentoraat ter voorkoming van (les)uitval en zittenblijven. Tevens is een collega opgeleid tot kwaliteitsmedewerker.

Aanvullende bekostiging Technisch VMBO (sterk techniek onderwijs)

Ter versterking van het technisch VMBO komen er substantiële subsidies beschikbaar voor de technische sectoren in de basisgerichte, kadergerichte en gemengde leerweg. In drie fases worden deze middelen beschikbaar gesteld. In fase 1 (2018 en 2019) ontvangen de scholen (automatisch) middelen op basis van de betreffende leerlingenaantallen. Voor fase 2 dient de VMBO school met andere VO en MBO instellingen in relatie met het bedrijfsleven een plan in te dienen met een looptijd van 3 jaren. Het Schoonhovens College dient in 2019 deze aanvraag in. Naar verwachting worden in fase 3 de betreffende middelen in de lumpsum verdisconteerd (2023 ev.)

Het doel van deze aanvullende bekostiging is de inzet voor:

- inventaris en materiaal
- inzet personeel
- ontwikkeling van lesmethodes
- vergroten van de instroom van leerlingen
- aantrekken en professionaliseren van docenten
- verbeteren van de doorlopende leerlijn VMBO-MBO

Het Schoonhovens College heeft de over 2019 ontvangen middelen ingezet voor:

Sterk Techniek Onderwijs	€373.060	besteed : ja
onderbouwing		
afschrijvingslasten (2016-2019)	€41.370,00	
lagere ouderbijdrage	€4.166,67	
personele inzet		
locatiedirectie	€10.783,50	
afdelingsassistent	€9.954,00	
decaanaat	€16.590,00	
kleinere klassen	€153.457,50	
onderwijsassistenten	€132.720,00	
projectleider	€4.200,00	
	€373.241,67	

Overige overheidsbijdragen

De Gemeente Krimpenerwaard heeft de jeugdsubsidie gehonoreerd voor €18.000, waarvan het project Challenge Day op de locatie Vlisterweg is bekostigd en een ehbo-project op de locatie Albert Plesmanstraat. Voor €1.000 is de jaarlijkse veiligheidssubsidie ontvangen ter gedeeltelijk dekking van de alarmopvolgingscontracten.

Overige baten

Onder grootboekpost overige baten staan diverse overige baten opgenomen, waaronder verhuur, detachering, ouderbijdragen, opbrengst kantine en mediatheek en subsidies Europese uitwisseling en overige niet verder te specificeren baten. Deze bijdragen bedragen 4% van de totale baten en zijn met name partieel toe te wijzen aan specifieke lasten. De schoolbijdrage voor met name reizen en excursies vormen de grootste component van de overige baten.

De **verhuurbaten** zijn conform begroot, inclusief de doorverhuur van een deel van de units aan de Schoonhovense Onderwijsopvangvoorziening (SOOV). De **verhuur kluisjes** zijn ook conform begroot ontvangen.

De school ontvangt een **detachingsvergoeding** voor een collega, vanuit het samenwerkingsverband voor de inzet van de leerlingbegeleider vergoed voor €52.000. De school draagt wel het volledige risico inzake de WGA en WW-verplichting. Gesteld kan worden dat deze baten niet van invloed zijn op de bedrijfsvoering, omdat dit direct samenhangt met de loonkosten.

De **ouderbijdragen** (ouderbijdragen en reizen/excursies) zijn hoger dan begroot (+€32.000), waarbij het lagere leerlingaantal een deel van de verklaring is. Het tarief van de te innen ouderbijdragen is zo laag mogelijk gehouden. Vanwege het gebruik van een nieuw facturatiesysteem kan meer gespreid en al toegerekend aan de betreffende periode de facturatie plaatsvinden. Er vindt een verschuiving plaats van de post ouderbijdrage naar de post reizen en excursies.

De **oudervereniging** (stichting Ouderraad) heeft middels stortingen een deel van de aanvullende leerlingactiviteiten gesponsord. Te denken valt aan het kerstbal, fotojaarboek en de poldersurvival. Dankzij deze bijdrage is de school net in staat iets extra's te kunnen doen voor de leerlingen.

De **kantinebaten** zijn conform begroot en laten een forse stijging zien ten opzichte van 2018, wellicht mede verklaarbaar door het gebruik van een digitaal betaalsysteem. De kantine exploitatie blijft negatief indien de personeelskosten, energie en afschrijving worden meegenomen in de analyse. Tussen de beide locaties zitten verschillen in de nettomarge.

Als **bijdrage van derden** bedragen €15.000 zijn ten opzichte van 2018 fors lager, maar niet begroot omdat het incidentele baten betreffen. Er zijn incidentele subsidies verkregen voor de overdracht leerlingen en Europese subsidies.

De grootboekrekening **overige baten** is voorzichtig begroot, waarbij in 2019 de bonus van de cultuurkaart is geboekt, een vergoeding van Loyalis en de bijdrage van leerlingactiviteiten. Daarnaast zijn er vele kleine baten binnengekomen, zoals leenboetegeld, printkosten mediatheek. Incidenteel is er in het kader van Sterk Techniekonderwijs €15.000 ontvangen ten behoeve van een technisch leermiddelenpakket als cofinanciering van het STO project. Begroot op deze grootboekpost waren de baten vanuit het samenwerkingsverband voor het project Leerroute Plus. In de realisatie is dit op de ontvangen SWV-gelden geboekt.

C.2. Lasten

In deze paragraaf worden de lasten per thema toegelicht voor zover dit een substantiële afwijking laat zien ten opzichte van begroot. Dit betreft een afwijking van meer dan 10% en een materieel effect van meer dan > €5.000. De volgorde van het grootboek is aangehouden in de toelichting van de rubrieken. Tevens is een absoluut en relatief verschil in de tabellen opgenomen.

150M Bestuursverslag 2019 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
40000		Bruto salarissen	6.239.237	6.170.000	6125410	5.838.214	-113.827	-2%	-44.590	-1%
40010		Vergoedingen	144.346	135.000	96361	38.461	-47.985	-33%	-38.639	-29%
40020		Incidentele vergoedingen	10.499	15000	5862	9.925	-4.637	-44%	-9138	-61%
40030		Incidentele beloning	83.473		14979	78.914	-68.494	-82%	14979	
40100		Vakantietoelage					0		0	
40105		Reservering Vakantietoelage	519.777	442.000	517803	491.383	-1.974	0%	75.803	17%
40110		Eindejaarsuitkering	-65.005		-79567	-60.200	-14.562	22%	-79567	
40115		Reservering Eindejaarsuitkering	504.847	430.000	506077	477.269	1.230	0%	76.077	18%
40120		Bindingstoelage	14.225		15076	13.448	851	6%	15076	
40125		Reservering Bindingstoelage	96.713	88.000	100312	91.430	3.599	4%	12.312	14%
40200		Premies sociale verzekeringen	539.861	430.000	539651	510.369	-210	0%	109.651	26%
40240		Loonheffing en Sociale lasten	436.514	380.000	442681	412.668	6.167	1%	62.681	16%
40250		Reservering sociale lasten vakantietoelage	622	40.000	-355	588	-977	-157%	-40.355	-101%
40260		Reservering sociale lasten eindejaarsuitkering	0		1		1		1	
40270		Reservering sociale lasten bindingstoelage	227		-65	246	-292	-129%	-65	
40290		Premiekorting		-15.000			0		15.000	-100%
40400		Pensioenpremies	932.026	860.000	1017065	881.111	85.039	9%	157.065	18%
40410		Premie FPU	197.838	190.000	198125	187.985	287	0%	8.125	4%
40420		Premie AOP	29.666	23.000	24893	28.189	-4.773	-16%	1.893	8%
40510		bijdrage levensloop			84		84		84	
40999	1	totaal loonkosten	9.684.864	9.188.000	9.524.393	9.000.000	-160.471	-1,7%	336.393	3,7%
41000		WKR gerichte vrijstelling	2.687	10.000	1963	2.500	-724	-27%	-8.037	-80%
41001		WKR forfaitaire ruimte	34.173	28.000	42.974	28.000	8.801	26%	14.974	53%
41010		Reiskosten woon-werk	59.340	16.500	78.980	50.000	19.640	33%	62.480	379%
41110		Loonkosten	-5.342				5.342	-100%	-	
41117		Loonkosten vervangingen ziekte eigen rekening		75.000		75.000	0		-75.000	-100%
41140		Werkkostenregeling	6.756	10.500	6.362	10.000	-394	-6%	-4.138	-39%
41210		Dotatie voorziening jubilea	16.616	13.000	26.679	23.500	10.063	61%	13.679	105%
41212		Dotatie voorziening spaarverlof	-6.607	3.000	3.000	3.000	9.607	-145%	-	0%
41214		Dotatie personeel voorzieningen	20.232	87.750	310.146	100.000	289.914	1433%	222.396	253%
41215		dotatie voorziening personeel ww	92.932	20.000		40.000	-92.932	-100%	-20.000	-100%
41216		dotatie transitievoorziening				100.000	-		-	
41220		Loonkosten niet via salarisadministratie	8.126	8.000	7.245	8.000	-881	-11%	-755	-9%
41221		Extern personeel	349.384	194.400	144.565	100.000	-204.819	-59%	-49.835	-26%
41230		Personeelskantine	18.424	18.500	17.800	18.500	-624	-3%	-700	-4%
41231		Cursussen	93.053	85.000	66.226	90.000	-26.827	-29%	-18.774	-22%
41233		Werving personeel	8.432	10.000	4.817	10.000	-3.615	-43%	-5.183	-52%
41234		Reis en verblijf	4.139	5.000	2.624	5.000	-1.515	-37%	-2.376	-48%
41235		Activiteiten personeel	43.896	27.500	25.750	27.500	-18.146	-41%	-1.750	-6%
41236		Bedrijfsgezondheidsdienst	24.178	27.000	26.205	25.000	2.027	8%	-795	-3%
41238		Personele verzekeringen	1.307		915	-	-392	-30%	915	
41290		Overige personele lasten	29.766	35.000	10.693	30.000	-19.073	-64%	-24.307	-69%
41300		Uitkeringen	-13.832	140.000	88.748	135.000	102.580	-742%	-51.252	-37%
41999	1	totaal overige personele lasten	787.658	814.150	865.692	881.000	78.034	9,9%	51.542	6,3%
		totaal personele lasten	10.472.522	10.002.150	10.390.085	9.881.000	-82.437	-0,8%	387.935	3,9%

Tabel: lastenvergelijking personeel 2019-2018, realisatie en begroot + begroting 2020

Personele lasten

Het totaal van de salariskosten laat een overschrijding zien van €336.000 ten opzichte van de begroting, terwijl in vergelijking met de loonkosten 2018 een daling van €160.000 valt te constateren. Er heeft een ophoging (2,15%) van het salaris plaatsgevonden per juni 2019 vanuit de CAO, waarvoor ook bekostiging is ontvangen (€283.000), de WAZO-collega's zijn voor €30.000 vervangen (hiervoor zijn vanuit het UWV middelen ontvangen). Daarnaast is de taakstellende bezuiniging vanaf 1-8-2017 niet geëffectueerd, maar zijn er eigen onderwijs impuls gelden ingezet. Verder heeft de nieuwe afdelingsstructuur (AP) meer gekost dan begroot, door meer ondersteuning in te zetten en de afbouw van afdelingsleiders te temporiseren. Tenslotte zijn er diverse kleine uitbreidingen geweest (voorbeeld: invulling geven aan Leerroute Plus op de locatie VW), waar ook baten tegenover staan.

De totale personele lasten (salarissen en overige personele kosten zijn redelijk conform begroot. Een aantal noemenswaardige zaken hebben een rol gespeeld:

- De hoogte van de voorziening personeel neemt toe vanwege het hoge aantal uren aan persoonlijk budget dat wordt gespaard. Toch worden ook de bestaande hoge saldi aan spaaruren structureel opgenomen. Er is in 2019 voor €310.000 gedoteerd, hetgeen fors hoger is dan begroot met €88.000. Jaarlijks mogen de collega's een keuze maken de uren te sparen of op te nemen.
- Aan dotatie jubileavoorziening diende €27.000 extra te worden toegevoegd, om de voorziening op peil te houden. Tevens is het normbedrag per medewerker opgehoogd.
- De voorziening spaarverlof is gecorrigeerd voor de gespaarde uren x tarief. Er spaart 1 collega en 2 collega's onttrekken hieraan. Deze voorziening heeft een 100% dekking.
- De dotatie overige spaarvoorzieningen betreft met name de opbouw personele budgetten vanuit de cao, waarvoor zo mogelijk een bestedingsplan is opgesteld. Ten opzichte van de begroting is hier €51.000 minder aan gedoteerd.
- De voorziening ww-verplichting is in 2016 aangemaakt om de ingeschatte wettelijke en bovenwettelijke toekomstige verplichtingen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel op te nemen. Er is in 2019 niet extra gedoteerd. De voorziening wordt onttrokken voor de betaalde individuele ww-premies voor de 6 oud-collega's in de WW. In deze populatie zit weinig mobiliteit.
- De omvang van de langdurig zieken is hoog. Daar is weliswaar in de begroting op geanticipeerd, door in de ziektevervanging €150.000 te begroten (stelpost €75.000 intern en €75.000 extern). Dit is geheel opgegaan met name in interne vervanging, waarbij ook enige externe vervanging is gerealiseerd. De interne vervangingskosten zijn verwerkt in de reguliere loonkosten. In de externe loonkosten zitten met name op de locatie Vlisterweg door de inzet van zzp-ers.
- Via het samenwerkingsverband worden middelen ontvangen voor een ambulante begeleider die sinds 2015 bij ons op de loonlijst staat (2019 : €52.000)
- De post **cursuskosten** zijn €19.000 lager dan begroot. De vergoeding lerarenbeurs (excl. verlet vergoeding) worden direct door het Ministerie aan de collega's overgemaakt.
- De **werving en selectie** heeft €5.000 gekost, wat €5.000 minder is dan begroot, door meer digitaal te werven en het sneller invullen van vacatures dan verwacht.
- De activiteiten personeel waren defensief begroot op €28.000, hetgeen toereikend bleek te zijn. In 2018 vond er een grote overschrijding plaats vanwege het toenemende aantal teamuitjes, het afscheid van de bestuurder, het jubileumfeest van dhr. Prins en het per locatie organiseren van afscheidsfeesten.

- De **IPAP-verzekering** was in oktober 2016 beëindigd als collectieve regeling ten laste van de werkgever. Ook in 2019 is deze premie verhaald op de (aangesloten) medewerker en drukt deze last slechts minimaal op de werkgever. Dit betreft afrondingen van premiepercentages.
- Aan de **stelpost overige personele** lasten is slechts de vergoeding voor de Govak-gelden en de BWOO-premie en de inzet van de WW-instroom reductie. De stelpost in overige personele lasten is minimaal aangesproken waardoor er €24.000 is vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Normaliter kan deze mogelijke uitgave worden bekostigd uit het eigen vermogen, maar gezien de huidige omvang dient dit als risicomaatregel in de exploitatie opgenomen te worden.
- De post **uitkeringen** is begroot op de inhoudingen op de Personele Lumpsum door het Ministerie inzake de verrekeningen uitkeringskosten UWV plaats, maar hierop vinden tevens de UWV baten plaats samenhangend met de zwangerschaps- en bevallingsverlof-vergoeding (WAZO-uitkeringen). Het is dus een hybride-post. De verrekening uitkeringskosten inclusief de WW-premies en effecten WGA zijn op €118.000 uitgekomen (begroot €140.000). De bijdrage van het UWV ter dekking van de loonkosten vanwege zwangerschapsverlof en bevallingsverlof (WAZO) bedroeg €30.000 en hiervoor is vervangen. Deze baten zijn vanuit het voorzichtigheidsprincipe niet begroot. De vervanging van de WAZO-collega's drukken wel op de loonkosten en externe vervanging.

Materiële lasten

De materiële lasten vallen uiteen in een aantal subcategorieën; afschrijvingen, huisvesting, beheer en bestuur, onderwijslasten, die afzonderlijk worden toegelicht.

Afschrijvingen

De component afschrijvingen is €86.000 lager, omdat niet versneld op de gymzaal van de locatie Vlisterveg is afgeschreven (€63.000). De versnelde afschrijving van de vestiging Vlisterveg heeft wel plaatsgevonden (in 2019 voor €44.000). Dit is met name zichtbaar in de rubriek gebouw en machines. Totaal dient €174.000 (en eventueel de gymzaal van (aanvullend) €175.000) in de lasten worden genomen in de periode tot 2022. Voor wat betreft de analyse wordt ook verwezen naar de paragraaf voorziening onderhoud en investeringen.

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
42200		Afschrijvingslasten gebouwen	70.212	138.256	75.096	76.000	4.884	7%	-63.160	-46%
42225		Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	38.136	44.800	34.823	36.000	-3.313	-9%	-9.977	-22%
42230		Afschrijvingslasten machines en installaties	42.078	44.500	43.372	48.000	1.294	3%	-1.128	-3%
42235		Afschrijvingslasten meubilair	61.913	66.750	62.511	60.000	598	1%	-4.239	-6%
42250		Afschrijvingslasten ICT	121.228	112.000	104.626	126.000	-16.602	-14%	-7.374	-7%
42260		Afschrijvingslasten ov. inventaris en apparatuur	5.995	4.800	2.821	3.000	-3.174	-53%	-1.979	-41%
42265		Afschrijvingslasten leermethoden	63.435	49.500	51.420	56.000	-12.015	-19%	1.920	4%
42290		Afschrijvingslasten overige materiële vaste activ	1.217	1.100	1.217	1.217	0	0%	117	11%
42999	1	totaal afschrijvingslasten	404.214	461.706	375.886	406.217	-28.328	-7,0%	-85.820	-18,6%

Tabel: lastenvergelijking afschrijvingen

150M Bestuursverslag 2019 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
43100		Huren	145.685	137.000	186.536	179.500	40.851	28%	49.536	36%
43300		Klein onderhoud	29.214	24.000	32.242	26.000	3.028	10%	8.242	34%
43310		Onderhoud CV	13.428	12.000	7.120	16.000	-6.308	-47%	-4.880	-41%
43410		Gas	81.930	84.000	90.024	89.000	8.094	10%	6.024	7%
43420		Water	7.300	7.000	7.141	7.500	-159	-2%	141	2%
43430		Elektriciteit	53.786	55.000	63.194	67.000	9.408	17%	8.194	15%
43500		Schoonmaakbedrijf	159.082	170.000	154.572	159.000	-4.510	-3%	-15.428	-9%
43510		Overige schoonmaakkosten	16.990	19.500	16.703	18.000	-287	-2%	-2.797	-14%
43600		Publiekrechtelijke heffingen	24.047	24.000	18.670	23.000	-5.377	-22%	-5.330	-22%
43710		Beveiliging	12.429	7.000	10.758	12.000	-1.671	-13%	3.758	54%
43720		Tuinonderhoud	9.606	9.000	10.687	11.000	1.081	11%	1.687	19%
43790		Overige huisvestingslasten	5.577	5.000	3.119	5.000	-2.458	-44%	-1.881	-38%
43800		Dotatie voorziening onderhoud	75.000	75.000	75.000		-	0%	-	0%
43999	1	totala huisvestingslasten	634.074	628.500	675.766	613.000	41.692	6,6%	47.266	7,5%

Tabel: lastenvergelijking huisvestingslasten

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot (€47.000), waarbij in de onderlinge posten wel wat verschillen zijn. Vier posten wiken noemenswaardig af.

- De huurlasten zijn €50.000 hoger vanwege een hogere externe inhuur, omdat ondanks signalen van de gemeente de huurlasten van de externe units niet declarabel blijken.
- De uitgaven aan energie (gas, water, elektra) zijn €14.000 hoger dan begroot vanwege een relatief sterke stijging van de tarieven.
- De schoonmaakkosten zijn 9% lager vanwege het laten vervallen van een glasbewassingsbeurt op beide vestigingen en het scherper laten toetsen van het bestek in relatie tot de uitvoering.
- Het klein onderhoud is €8.000 hoger doordat met name op de locatie Albert Plesman de brug hersteld moest worden en er is geïnvesteerd in led verlichting. Op de locatie Vlisterweg neemt het onderhoud af in het licht van de beoogde nieuwbouw, maar is onvoorzien toch €3.000 extra noodzakelijk gebleken.
- De dotatie voorziening onderhoud is conform begroting en is opgenomen slechts voor de locatie AP voor €75.000. Voor de Vlisterweg heeft geen dotatie plaatsgevonden. De omvang van de voorziening is ruim voldoende, waardoor voor 2020 geen dotatie is opgenomen gezien de verwachte onttrekking.

Beheer en bestuur

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
44100		Administratiekantoor	66.713	70.000	67.411	70.000	698	1%	-2.589	-4%
44105		Accountant	20.961	18.000	17.237	18.500	-3.724	-18%	-763	-4%
44108		Deskundigenadvies	19.963	20.000	8.552	20.000	-11.411	-57%	-11.448	-57%
44110		Telefoon/fax	7.260	7.000	7.746	4.000	486	7%	746	11%
44120		Porti	7.434	4.000	3.390	6.000	-4.044	-54%	-610	-15%
44122		Drukkerij	2.630	7.000	6.577	4.000	3.947	150%	-423	-6%
44125		Kantoorbenodigdheden	7.918	7.000	9.915	10.000	1.997	25%	2.915	42%
44140		Planmatig onderhoudsbeheer		2.500		2.500	-		-2.500	-100%
44150		Onkostenvergoedingen RvT	18.020	20.000	17.894	20.000	-126	-1%	-2.106	-11%
44155		Vergaderkosten	5.320	5.500	3.924	4.000	-1.396	-26%	-1.576	-29%
44160		Public relations en marketing	35.292	25.000	46.322	39.000	11.030	31%	21.322	85%
44165		Bijdrage aan scholen	35.954	47.500	45.659	30.000	9.705	27%	-1.841	-4%
44170		Beheer en bestuur	15.760	7.500	10.551	15.000	-5.209	-33%	3.051	41%
44190		Overige administratielasten	17	2.500	1.225	5.000	1.208	7106%	-1.275	-51%
44199	1	totala beheer en bestuur	243.242	243.500	246.403	248.000	3.161	1,3%	2.903	1,2%

Tabel: lastenvergelijking beheer en bestuur

In de rubriek beheer en bestuur is €3.000 meer besteed. De meeste posten zijn conform begroot. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

- De post deskundigenadvies was hoger begroot vanwege de oriëntatie op een fusie en de begeleiding van het strategisch beleidsplan. Een deel van deze kosten is ook op het grootboek 44170 beheer en bestuur geboekt.
- Bij planmatig onderhoud is geen gebruik gemaakt van bouwkundig advies. Dit leverde een voordeel op van €2.500.
- De PR-kosten zijn met €46.000 nog hoger dan het begrotingsbedrag van €25.000. Er is €2.500 verstrekt aan de Stichting Vrienden van het Schoonhovens College vanwege de hoge PR waarde, wat mede tot uitdrukking komt in het infomagazine, de business avond, het beschikbaar stellen van stageplekken en het participeren in projecten. In 2020 vindt een evaluatie plaats van de ingezette marketingmix. Vooralsnog vindt geen sturing plaats op kosten.

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
44200		Leermiddelen	502.186	503.000	462.095	475.000	-40.091	-8%	-40.905	-8%
44210		Klein inventaris	12.184	17.500	11.024	12.000	-1.160	-10%	-6.476	-37%
44215		ICT hardware	3.201	4.000	5.068	5.000	1.867	58%	1.068	27%
44220		ICT software	69.536	81.000	61.006	58.500	-8.530	-12%	-19.994	-25%
44225		ICT Licenties	66.486	75.000	65.312	69.500	-1.174	-2%	-9.688	-13%
44228		Website		5.000		5.000	0		-5.000	-100%
44230		Overige ICT lasten	10.934	2.000	-1.307	2.000	-12.241	-112%	-3.307	-165%
44235		Mediatheek en bibliotheek	1.858	1.000	3.183	1.000	1.325	71%	2.183	218%
44240		Reproductie	30.824	25.500	30.216	25.000	-608	-2%	4.716	18%
44290		Overige materialen	0	2.000	43	2.000	43		-1.957	-98%
44440		Kabeltelevisie en overige rechten	2.063	3.750	173	1.000	-1.890	-92%	-3.577	-95%
44441		Abonnementen	3.911	4.000	4.539	4.000	628	16%	539	13%
44442		Contributies	25.561	29.000	25.686	25.000	125	0%	-3.314	-11%
44443		Representatie	19.408	17.500	12.566	16.800	-6.842	-35%	-4.934	-28%
44444		Medezeggenschap- en ouderraad	4.199	4.500	2.679	2.750	-1.520	-36%	-1.821	-40%
44445		Overige verzekeringen	2.256	6.000	3.886	4.000	1.630	72%	-2.114	-35%
44450		Culturele vorming	-751	4.000	7.365	1.000	8.116	-1081%	3.365	84%
44451		Sportdag en vieringen	12.697	11.000	11.972	10.000	-725	-6%	972	9%
44452		Reizen en excursies	177.886	185.000	190.205	183.000	12.319	7%	5.205	3%
44460		Testen en toetsen	21.378	20.500	23.847	21.000	2.469	12%	3.347	16%
44463		Leerlingkantine en automaten	31.442	30.000	37.325	31.000	5.883	19%	7.325	24%
44471		Bijdrage aan derden		-						
44490		Overige onderwijslasten	19.808	9.000	8.705	12.000	-11.103	-56%	-295	-3%
44999	1	 totaal onderwijslasten	1.017.067	1.040.250	965.588	966.550	-51.479	-5,1%	-74.662	-7,2%
48100		Periodieke lasten bank	1.484	500	1295	1500	-189	-13%	795	159%
48999	1	 totaal financiële lasten	1.484	500	1295	1500	-189	-12,7%	795	159,0%

Tabel: onderwijslasten + financiële lasten

Overige onderwijslasten

De onderwijslasten zijn €75.000 afgenomen ten opzichte van de begroting 2019, zijnde 7%. Dit is het effect van diverse kleine afwijkingen, maar met name de post leermiddelen en ICT wijken positief af.

Leermiddelen en reizen-en excursies zijn fors hoger. In de ICT-lasten lijken grote verschillen te zitten. Onderstaand zijn deze posten uitgelicht.

- De post leermiddelen is €41.000 lager, waaronder de aanschaf van de werkboeken (en ict) onderbouw ten behoeve van het Interne Boekenfonds en de vergoeding van het Externe Boekenfonds aan boekenbedrijf Van Dijk Educatie is fors afgenomen ten opzichte van 2018 en de begroting.
- De diverse posten die betrekking hebben op ICT zijn significant lager dan begroot en zitten op het niveau van 2018.

- De beoogde reductie in digitalisering en het kopieercontract, waar veel printers in zijn opgenomen, wat scheelt in de supplykosten heeft nog steeds een positief effect, maar was al ingebouwd in de begroting. De intensivering van de digitalisering heeft nog niet in die mate effect. Van de lasten is het servicecontract, supplies en papier €30.000.
- De post kleine inventaris is €6.000 lager dan begroot.
- De post excursies en werkweken dient partieel dekkend te zijn door de ouderbijdragen. De uitgaven zijn €5.000 hoger dan begroot. De verwachte reductie in het excursieprogramma is niet doorgezet.
- De testen en toetsen zijn €3.000 hoger, naast de reguliere Cito (luistervaardigheidstoetsen), verder de Cambridge Engels examenleerlingen (€7744), de IB (Engels) examens (€4384) en de Goethe-Duits examenleerlingen (€1170) en de nieuwe Delf-examens. Deze examenkosten worden door de ouders vergoed. (grb 85500) (zie ook de tabel in paragraaf B2: Cambridge English & Goethe)
- De kantine-uitgaven zijn gestegen (de baten ook) vanwege de hogere verkoop door wellicht de mogelijkheid digitaal te betalen op beide vestigingen. Loonkosten, energieverbruik en afschrijvingslasten inventaris staan hier niet in opgenomen.
- De stelpost overige materialen is in 2019 volledig aangesproken voor de uitgaven van de Challenge Day. Hiervoor is vanuit de Gemeente een subsidie ontvangen.

C.3. Financiële baten

Ten opzichte van 2018 is de rentestand is nog verder gedaald, waardoor het rendement op de uitgezette gelden minimaal is. De liquiditeitspositie kenmerkt zich door het spaargeld risicoarm weg te zetten. Er is nog een depositorekening bij de SNS-bank in gebruik, die niet bij 2 kredietbeoordelaars meer een A-rating had. Er waren geen andere signalen met betrekking tot de SNS-bank die een actie noodzakelijk maakten. Het spaargeld is eind 2011 grotendeels bij de ABN AMRO-bank ondergebracht. Er wordt gebruik gemaakt van een maand-, kwartaal- en jaardeposito wat tegenwoordig nauwelijks meer in de rentestand uitmaakt. Het zelf afstorten van chartaal geld is medio 2015 overgenomen door een geldtransporteur. Hierdoor zijn de financiële lasten gestegen, maar dit is tevens een risicomatregel. In 2019 wordt ook de optie digitaal betalen gestart voor kantineverkopen, waardoor het contante geld verder gereduceerd wordt. Voor 2020 wordt Schatkistbankieren overwogen in overleg met de auditcommissie van de RvT. Leidend is het vigerende treasurystatuut.

Nr.	Niv.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	verschil 2018-2019	% verschil 2018- 2019	verschil begroot - realisatie	% verschil begroot - realisatie
88000		Rente spaarrekening	334	500	139	0	-195	-58%	-361	-72%
48100		Periodieke lasten bank	1.484	500	1295	1500	-189	-13%	795	159%
	1	 totaal financiële saldo	-1.150	0	-1.156	-1.500	-6	1%	-1.156	

Tabel: financiële baten/lasten

C.4. Treasury management

In 2012 is het Treasurystatuut door het bestuur vastgesteld. Dit is in 2017 herijkt in het licht van de nieuwe wet Belenen en Beleggen. Conform dit statuut is in 2019 gehandeld. Om te gaan voldoen aan de wet is in 2012 gekozen om de ABN AMRO-bank als huisbankier te nemen, die wel een A-rating heeft. Er wordt bewust nog 1 spaarrekening bij de SNS-bank aangehouden met een dagelijks opvraagbaar tegoed, teneinde enig rendement op de gelden te verkrijgen.

Het voldoen aan de wet Belenen en Beleggen op het gebied van de ratings van de banken begint te knellen, gezien de licht dalende ratings van de Nederlandse banken. De school meent haar risico met de staatsbank ABN AMRO bank als huisbank beheersbaar te houden.

Onderdeel van het treasury management is de auditcommissie, die vanuit de Raad van Toezicht actief toeziet op de toepassing van het treasury statuut. Deze commissie (bestaande uit twee leden Raad van Toezicht, hoofd bedrijfsvoering en de bestuurder) heeft financieel vooroverleg inzake de begroting en jaarrekening en toetst de wet Belenen en Beleggen.

C.5. Saldo Liquide middelen & kasstroomoverzicht

Het saldo liquide middelen, bestaande uit bank- en kassaldi, is met €394.000 toegenomen. Deze zijn vrij opneembaar.

Het kasstroomoverzicht betreft de herkomst en besteding van middelen. Aangegeven wordt waar de liquide middelen vandaan komen en hoe deze worden aangewend in het lopende boekjaar. Dit vormt de verklaringsgrond voor de wijziging in het saldo liquide middelen.

1. Er is voor meer dan €229.000 geïnvesteerd in materiële vaste actie (wel uitgaven, geen exploitatie), dat was in 2018 €412.000. De afschrijvingslasten €376.000 (geen uitgaven, maar exploitatie) hebben in relatie tot de exploitatie een positief effect op de liquiditeit.
2. De personele voorzieningen zijn per saldo sterk toegenomen met €62.000.
3. De onderhoudsvoorziening is toegenomen (+€66.000).
4. Mutaties in de vlottende middelen hebben in 2019 een negatief effect op de liquiditeit (€44.000).
5. Het positieve resultaat van €164.000 (incl. financieel resultaat) leidt tevens tot een positieve cashflow.

C.6. Voorziening onderhoud & investeringen

Voorziening onderhoud

Conform de meerjaren onderhoudsbegroting (dd 2014) van bureau Ben van der Vlist te Bergambacht wordt de voorziening onderhoud op peil gehouden. Er is besloten over 2019 €75.000 te doteren voor de locatie AP. Er wordt over een periode van 10 jaar gekeken naar de verwachte onttrekkingen en de stand van de onderhoudsvoorziening. In het licht van de aanstaande nieuwbouw Vlisteweg vindt hier geen dotatie meer op plaats.

Rond de oplevering van de locatie Vlisteweg in 2022 dient gekeken te worden of de waarderingsgrondslag van de onderhoudsvoorziening op basis van een voorziening of volgens de componentenmethode toegepast gaat worden. Dit lijkt een geschikt natuurlijk moment en heeft naar verwachting een effect op de noodzakelijke omvang van de onderhoudsvoorziening en heeft derhalve een resultaat effect. Veelal via een stelselwijziging.

Begroot is om €47.000 aan onttrekking uit de MOP te plegen en voor €249.000 te investeren. Er is in 2019 voor €7.000 aan onderhoud gepleegd en er is voor €224.000 geïnvesteerd.

Het ontwikkelen van een meerjareninvesteringsvisie is wenselijk. De uitputting van het investeringsbudget is redelijk conform begroot. Met name bij de meerjarenonderhoudsplanning zijn stelposten opgenomen die niet in 2019 geëffectueerd hoefden te worden. Deze zijn doorgeschoven. Enkele posten zijn uitgesteld naar 2020.

De vervanging pc's uit de begroting 2019 zijn in 2019 wel gegund voor ruim €30.000 VW en €5.000 AP), maar de facturatie vindt in 2020 plaats. De kosten zijn wel in bovenstaande opstelling meegenomen om een reëel beeld te schetsen.

Mop	omschrijving	begroting	realisatie	verschil
vloer	entree coating	1.500		-1.500
glas	vervanging	1.200		-1.200
verwarming	cv bijplaatsing	2.100		-2.100
dakventilator	jaarlijkse vervanging	4.500		-4.500
schilderwerkzaamheden	uit 2018 eindtermijn		4.458	4.458
brandblusapparaat	stelpost	2.500		-2.500
liftaanpassing	stelpost	15.000	2.219	-12.781
		26.800	6.677	-20.123
Mop VW	omschrijving	begroting	realisatie	verschil
brandblusapparaat	stelpost	5.000		-5.000
liftaanpassing	stelpost	15.000	2.027	-12.973
		20.000	2.027	-17.973

Tabel: voorziening onderhoud begroot-realisatie

(kleuraanduiding: groen = positieve afwijking, rood = negatieve afwijking, grijs = (nog) niet uitgevoerd)

IP Bestuur	omschrijving	begroting	herziene begroting	realisatie	verschil
ICT	verv pc's	4000	4000	0	-4000
IP AP	omschrijving	begroting	herziene begroting	realisatie	verschil
gebouw	dichten sparingen	15.000	15.000		-15.000
	bouwtekeningen			479	479
	vervanging in veiligheidsglas			3.579	3.579
inventaris	geluidsboxen	4.500	4.500		-4.500
	cameravervanging	2.000	2.000		-2.000
meubilair	vervanging	8.500	8.500	7.387	-1.113
leermiddelen	gekochte theorieboeken	21.500	21.500	49.273	27.773
ICT	verv digibord, beamer	24.500	24.500	8.569	-15.931
	firewall 50%	4.000	4.000	10.887	6.887
	telefooncentrale	10.000	10.000	13.556	3.556
		90.000	90.000	93.730	3.730
IP VW	omschrijving	begroting	herziene begroting	realisatie	verschil
gebouw	antislipvloer	-		1.418	-1.418
machines	BWI	75.000	temporiseren	60.508	14.492
meubilair/inventaris	vervanging	2.500	2.500	6.135	-3.635
leermiddelen	gekochte theorieboeken	15.000	15.000	29.424	-14.424
ICT	vervanging, digibord	58.000	temporiseren	2.961	55.039
	firewall 50%	4.000	4.000	10.887	-6.887
	3D printer			7.689	-7.689
	telefooncentrale			1.168	-1.168
	softwarepakket			15.294	-15.294
		154.500		135.484	19.016

Tabel: Investerings 2019 begroot - realisatie

Op het gebied van ICT is na het opstellen van de begroting gekozen om fors te investeren in een nieuwe firewall, omdat deze niet meer verlengd kon worden. Er is voor €22.000 hierin geïnvesteerd, wat gelijkelijk over de locaties is verdeeld. De aanschaf van overige hardware is derhalve getemporeerd en deze zijn pas begin 2020 ontvangen en drukken niet op de investeringen 2019.

Bijzonder is de zeer hoge overschrijding van de investeringspost leermiddelen, omdat veel (grote) methodes (ned/eng) zijn vervangen op beide vestigingen. Er is geen vigerend leermiddelenbeleid wegens de autonomie van de sectie, waardoor deze post alleen statistisch is begroot en niet kaderstellend is. Aandacht dient er ook te zijn voor de vervangingsinvesteringen, zoals in 2019 bij de gymzaalinventaris Vlisterveg het geval is.

De grote investeringen worden schoolbreed getemporeerd vanwege bezuinigingsoverwegingen. Vanuit een subsidie is wel geïnvesteerd in een softwarepakket voor €15.000. Er is op de VW niet-begroot geïnvesteerd in 3D-printers.

locatie Albert Plesmanstraat

Op de locatie AP zijn we in de afronding van de laatste oplever- en verbeterpunten na de verbouwing in 2014. Onder regie van HEVO worden alle betrokken partijen stevig benaderd om te komen tot een afdoende oplossing. Er kunnen hier ook voor het Schoonhovens College aanvullende kosten mee gemoeid zijn.

investering

Er was begroot om €90.000 te investeren in de locatie AP. De investering bedroeg €93.000 een overschrijding van 3%.

De school is met de gemeente in overleg over het verhalen van de kosten om sparringen te dichten. Deze gesprekken lopen nog tot in 2020.

Na een jarenlange daling heeft er in 2019 een forse toename plaatsgevonden van de investeringspost leermiddelen (theorieboeken). De voornaamste oorzaak is dat een aantal secties terug zijn gegaan naar een folio-methode ipv een digitale methode. Veel secties maken gebruik van een combinatie van beide.

MOP

In 2019 heeft er een nabetaling van schilderwerk over 2018 plaatsgevonden en is de roldeur gereviseerd. De overige begrotingsposten worden doorgeschoven. Op de Albert Plesmanstraat vindt de uitputting van de MOP niet plaats conform begroting, maar wordt dit voornamelijk sterk getemporeerd. Wel zijn middelen beschikbaar gesteld voor veiligheidsglas bij de lokalen ter invulling van een aandachtspunt uit de RI&E (risico-inventarisatie), deze waren voor €1200 begroot uit de MOP, maar zijn geactiveerd voor €3500. (presentatieverschil)

locatie Vlisterveg

Er was begroot om €154.500 te investeren in de locatie Vlisterveg. Er is voor €135.000 geïnvesteerd. In 2019 is besloten de investeringen te temporeeren. Veel investeringen hebben plaatsgevonden in het kader van de subsidie Sterk Techniek Onderwijs.

investeringen

De verschuiving in vervanging van de leermiddelen heeft geleid tot een sterk afwijkende investering van €29.000, theorieboeken (onderbouw), €14.000 hoger dan begroot.

Er is een softwarepakket aangeschaft voor €15.000, wat vanuit de Ondernemerskring wordt vergoed in het kader van de cofinanciering STO.

Waar €62.000 aan ICT is begroot is er €38.000 uitgegeven. De beoogde aanschaf van pc's ter vervanging heeft begin 2020 pas plaatsgevonden.

onderhoud

Gezien de nieuwbouwplannen zijn alleen een aantal stelposten opgenomen in de begroting. Deze zijn niet aangesproken op een revisie van de lift na voor €2.000. Er wordt in 2019 conform begroting ook niet gedoteerd aan de voorziening onderhoud voor de locatie Vlisterweg, omdat de bestaande MOP van voldoende omvang is in relatie tot de beoogde nieuwbouw Vlisterweg en het uitputtingsplan van de MOP.

C.7. Personele voorzieningen

Er zijn een drietal type voorzieningen: onderhoud, personeel en overig (claims). De voorziening claims is in 2013 weggevallen. De onderhoudsvoorziening is in de vorige paragraaf besproken. De voorziening onderhoud is in de vorige paragraaf beschreven.

De personele voorzieningen bestaan uit jubileumgratificaties, spaarverlof, toekomstige ww-verplichting en overige personele voorzieningen. In de boekhouding is de post personele voorzieningen gesplitst in deze 4 onderverdelingen, zodat deze inzichtelijker is geworden. De voorzieningen leiden op termijn tot uitgaven. Ultimo 2019 is zichtbaar dat de post personele voorziening nog steeds erg hoog is. Zie onderstaande tabel.

31-12-2019	besteding							totaal
	beginbalans	onttrekking	dotatie	eindbalans	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	
onderhoudsvoorziening	788.992	8.895	75.000	855.096	64.000	350.000	441.096	855.096
voorziening jubileum	91.200	14.979	26.679	102.900	22.292	24.000	56.608	102.900
voorziening spaarverlof	56.130	50.487	3.000	8.643	834	7.809		8.643
voorziening ww verplichting	192.743	41.789		150.954	49.430	92.361	9.163	150.954
voorziening overige personeel	803.341	172.102	310.147	941.386	200.000	400.000	341.386	941.386
	1.932.406	288.253	414.825	2.058.979	336.556	874.169	848.254	2.058.979

Tabel: onderverdeling in bestedingstermijn en verloop

Jubileumgratificatie

De onttrekkingen en dotaties aan de voorziening over 2019 vertonen een grillig patroon. Er zijn 2 collega's geweest die hun 40-jarig ambtelijk dienstjubileum hebben gevierd en 1 haar 25-jarig ambtsjubileum. Een mooie mijlpaal voor de betrokkenen. Wel is gemeend het grondslagbedrag per medewerker te verhogen zodat de hoogte van de voorziening toereikend is.

In de berekening van het benodigde saldo is gebruik gemaakt van de systematiek door €750 (was €600) per medewerker te hanteren. Dit bedrag is conform benchmark-gegevens en sluit beter aan bij de historische omvang van deze voorziening.

Spaarverlof

Er maken 3 personen gebruik van de reguliere spaarverlofregeling, waarvan twee personen in 2018 aan het onttrekken zijn. In 2019 gaan deze 2 personen hieruit verder onttrekken. Hierdoor daalt deze voorziening aanzienlijk.

Toekomstige WW-verplichtingen

Conform de RJ660 dient de organisatie ook een voorziening op te nemen voor toekomstige ww-verplichtingen inclusief het bovenwettelijk deel, waarvan ultimo jaar een inschatting is gemaakt van de verwachte duur van de ww-verplichting.

Voor 6 collega's is deze voorziening opgenomen, met de maximale inschatting. De organisatie is in 2018 via een bemiddelingsbureau binnen 5=1 verband begonnen de instroomgroep WW te laten begeleiden naar ander werk, zonder vooralsnog aantoonbare resultaten. In 2020 vindt een heroverweging plaats, teneinde de oud-collega's uit de ww te krijgen.

Overige personele voorzieningen

Onder de overige personele voorzieningen zijn de gespaarde uren van de collega's opgenomen, waaronder de nieuw op te nemen gespaarde uren uit het persoonlijk budget voortvloeiend vanaf de cao 2014-2015. De nieuwe opbouw van schooljaar 2018-2019 is voor 7/12e meegenomen en de saldi van 2019-2020 voor 5/12e, verder staan hier de overige spaarregelingen in. De collega's mogen sparen en voor wat betreft de bestedingsmogelijkheden qua verlof is hier eind 2016 een beleidsdocument over verschenen. Idealiter sluiten de bestedingsplannen per collega aan bij de meerjaren formatieplanning en de betreffende lesbehoefte in relatie tot het zittende personeel. De dotatie bedraagt €310.000 en de onttrekking €172.000

Tevens zijn de spaaruren opgenomen in deze voorziening. Per individu is een indeling gemaakt wanneer hieruit onttrokken gaat worden. Er is een inschatting gemaakt of op korte termijn (< 1 jaar), middellange termijn (2-5 jr) of langere termijn (>5 jaar) aanspraak gemaakt zal worden van deze uren (of van haar financiële tegenwaarde).

C.8. Projecten

Er liepen in 2019 een aantal projecten.

Vanuit de EU is de **Erasmus+ subsidie** ontvangen, waarvoor we gedurende 2 schooljaren de leerkrachten mogen scholen in internationale oriëntatie van henzelf en het lesprogramma. Het ontvangen bedrag van €42.500 wordt in de baten genomen, zodra er lasten tegenover staan. tevens is er een bedrag ontvangen voor de uitwisseling met een school in Frankrijk. Zodra hier lasten tegenover staan wordt de subsidie verrekend.

In 2019 was dit €4.000. Het restantbedrag staat op een tussenrekening opgenomen.

Er is €20.000 ontvangen voor Art Fusion, waarvoor een uitdagend cultuurprogramma wordt opgezet, wat in eerste instantie is gericht op de mavo. De besteding van de middelen vindt in 2020 plaats.

De projecten: Leerroute plus (waarvan de insteek is dit regulier te maken), de overstap PO-VO is in 2019 afgerond.

In 2019 (en 2020) is de aanvraag ingediend voor de 2e fase van het project Sterk Techniek Onderwijs.

C.9. Nog te besteden doelsubsidies (model G1)

De toerekening van de subsidiebatens naar bestedingsmaanden heeft geleid tot het over een langere periode verdelen van de **zij-instromerssubsidie**. In 2018 heeft de school geen zij-instromerssubsidie ontvangen. De lasten van de (oude) zij-instromers worden jaarlijks in mindering gebracht op de verstrekte subsidie. Het resterende deel is opgenomen als nog te besteden doelsubsidies.

Er zijn **lerarenbeurzen** ontvangen, waarvoor de werkgever van de betreffende 3 collega's de verletkosten ontvangt (€23.000). De werkgever zet deze verletkosten in door een

reductie van de lestaak.

Op de beide locaties is in 2018-2019 de subsidie **doorstroom POVO** in het kader van de kansengelijkheid invulling gegeven. Hiervoor is inzet vanuit het PO en het VO gepleegd om voor een geselecteerde groep afstroom te voorkomen, door intensieve begeleiding. Het restant is in 2019 besteed aan begeleiding vanuit het VO.

C.10. Kortlopende schulden, vorderingen

De post is met €160.000 afgenomen en bevindt zich op het niveau van 2017. Onder de kortlopende schulden worden de openstaande crediteuren, belastingen en sociale premies (december), vooruitontvangen bedragen (incl. OCW-subsidies), vakantiegeldverplichtingen gerekend. Deze posten vertonen een stabiel beeld ook in relatie tot de wijziging van de loonsom en dalen. In de overige kortlopende schulden is een nabetaling opgenomen van overwerk verrekeningen OOP. De post pensioenen is licht gestegen vanwege de pensioenpremie stijging.

D. Toekomstige ontwikkelingen

Hernieuwde strategische oriëntatie

In 2019 is het onderzoek naar een mogelijke samenwerking tussen het Krimpenerwaard College, Stichting Onderwijs Primair en het Gemini College en Schoonhovens College geïntensiveerd. Het Schoonhovens College, het Krimpenerwaard College en Openbaar Primair Onderwijs hebben in 2018 draagvlak gevonden voor mogelijke intensivering van de bestuurlijke, organisatorische en onderwijskundige samenwerking. De drie bestuurders hebben een verkenning geïnitieerd om veronderstelde voordelen van onderlinge samenwerking helder in beeld te brengen. Begin 2019 is hiermee een start gemaakt worden. Het Schoonhovens College heroriënteert zich daarmee op de strategische toekomst. Samenwerking blijft cruciaal in het kader van een duurzame invulling van openbaar voortgezet onderwijs in de Krimpenerwaard. De uitkomst van deze verkenning geeft aanleiding tot een verdergaand onderzoek. Dat onderzoek zal de meerwaarde bedrijfsmatig en onderwijskundig moeten duiden en tevens aangeven welk bestuurlijke samenwerkingsvorm daarbij past. De uitkomsten daarvan zijn begin 2020 gepresenteerd.

Onderwijs, onderwijs, onderwijs

Met de onderwijsontwikkelingen op de locatie Vlisterveg (Sterk Vmbo, leerwerkbedrijf) en de locatie Albert Plesmanstraat (onderwijsvernieuwing, wijs in de wereld) is de onderwijsvisie op beide locaties voor de komende jaren in kaart gebracht. Medio 2019 is dit ook formeel vastgelegd in het Strategisch beleidsplan. Daarmee zal er de komende jaren vooral ingezet moeten worden op implementering, borging en evaluatie. Op beide locaties wordt veel gevraagd van de medewerkers.

Financiële vooruitzichten en strategisch HRM

Er staat voor de komende jaren een significante ombuiging/bezuiniging op het programma van het Schoonhovens College. De opgave voor de komende zes jaren in totaal is zo'n : €1.540.000. Een krimpend leerlingaantal is hier debet aan.

Om deze ombuiging op structurele wijze te realiseren zal enerzijds gebruik gemaakt moeten worden van alle mogelijke instrumenten op het gebied van strategisch HRM. Gedacht kan hier worden aan leeftijdsbewust personeelsbeleid. Hierbij gaat het niet alleen om 'eerder stoppen met werken' (ook de titel van een notitie over dit onderwerp) voor de oudere werknemer (60+), maar ook over het in kaart brengen van de verwachtingen van het voltallige personeel ten aanzien van balans tussen werk en privé. In 2016/2017 is hiermee een start gemaakt middels de notitie 'Wat kun je doen met je basisbudget' en het nauwkeurig in kaart brengen van het doel van het spaarbudget per werknemer. Vitaliteitsbeleid tenslotte behoort ook tot de instrumenten van HRM.

Balansontwikkeling 2017-2019

A. Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming				
1 Activa	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	
	EUR	EUR	EUR	
1.1 Vaste activa				
1.1.1 Immateriële vaste activa	0	0	0	
1.1.2 Materiële vaste activa	1.759.206	1.905.877	1.897.815	
1.1.3 Financiële vaste activa	0	0	0	
Totaal vaste activa	1.759.206	1.905.877	1.897.815	
1.2 Vlottende activa				
1.2.1 Voorraden				
1.2.2 Vorderingen	56.289	173.405	159.525	
1.2.3 Effecten				
1.2.4 Liquide middelen	3.554.290	3.159.851	2.984.955	
Totaal vlottende activa	3.610.579	3.333.257	3.144.480	
Totaal activa	5.369.785	5.239.133	5.042.294	
2 Passiva	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	
	EUR	EUR	EUR	
2.1 Eigen vermogen	1.960.287	1.796.404	1.601.465	
2.2 Voorzieningen	2.060.170	1.932.406	2.073.816	
2.4 Kortlopende schulden	1.349.328	1.510.323	1.367.015	
Totaal passiva	5.369.785	5.239.133	5.042.296	

*) ivm afronding kunnen er een paar euro's verschil zijn.

De ontwikkeling van de balans laat een stijging van het balanstotaal zien. Voorheen ontstond de groei door met name de groei in de voorzieningen en hierdoor de liquiditeit. In 2019 zijn de liquide middelen met bijna €400.000 gestegen door met name een positief resultaat van €163.000. De omvang van de MVA is fors gedaald, vanwege de versnelde afschrijving op de locatie Vlisterveg en een temporisering van de investeringen. Tezamen met de mutaties in voorzieningen en kortlopende vorderingen en schulden is het balanstotaal met €130.000 toegenomen. In 2019 is de omvang van de voorzieningen weer toegenomen met €128.000, door een stijging in zowel de onderhouds- als personele voorziening.

Continuïteitsparagraaf

Meerjarenperspectief

De schoolorganisatie heeft in 2018 een derde onderzoek laten doen naar de leerlingpopulatie en haar voorkeur in onze regio. In voorgaande jaren bleek de praktijk gunstiger uit te pakken dan de prognose tot afgelopen 4 jaar de werkelijke aanmelding zich onder de prognose bevond. Ook het Ministerie (DUO) is gekomen met prognoses. Ondanks groei in de omringende gemeenten vanwege nieuwbouw wordt vastgehouden aan de oorspronkelijke prognosecijfers. De demografische piek is in 2015 geweest waarna het leerlingaantal is afgenomen en nog verder zal afnemen naar zo'n 1100 leerlingen. De aanmeldingen voor schooljaar 2019-2020 & 2020-2021 op de locatie Albert Plesmanstraat zijn flink achtergebleven bij de verwachtingen. Hiertoe is de meerjarenbegroting aangepast. De daling op de locatie Vliesterweg (vmbo bb/kb) lijkt omgebogen, wellicht vanwege de start van een VMBO GL (gemengde leerweg) richting. De aanmeldingen voor schooljaar 2020-2021 zijn bemoedigend te noemen en 17 leerlingen boven begroot.

Ons personeelsbestand vertoont een hoge vertegenwoordiging in de leeftijdscategorie boven de 58 jaar, dat heeft effect op de huidige inzetbaarheid (vb ouderenregeling), maar ook op de aanstaande vervangingen. Onze school heeft op de persoon, per vak en per OP-schaal in kaart wat de vermoedelijke uittreeddata zijn van de betreffende (oudere) collega's. De daling in het leerlingaantal en de demografische uitstroom van onze docenten lijkt synchroon te lopen, maar op locatie en vakgebied ontstaat er frictie. Met een uitgekiend werving & selectie beleid, een flexibele schil en de uittreeddata te beïnvloeden wordt gepoogd dit soepel te doen laten verlopen. Het strategisch HRM met de strategische personeelsplanning is scherp in beeld. Formatieve consequenties zijn onderdeel van het gesprek over de personele invulling 2019-2020 en verder.

Met intern en extern gefaciliteerde opleidingen wordt gepoogd docenten op een hoger niveau te krijgen en te behouden voor onze school. Daarnaast hebben we goede contacten binnen de opleidingsinstituten in de regio en participeren we in het Platform risicoregio Rijnstreek.

Voor het OOP is ook duidelijk in beeld wat de vermoedelijke uittreeddata zijn. Het risico voor de continuïteit van het primaire proces is hierin minder groot, omdat de vervangbaarheid (op termijn) aanwezig is. Op het gebied van kwaliteit en kwantiteit is het OOP-bouwwerk voor de staf en overig OOP op beide locaties in beeld gebracht. Binnen bepaalde deelgebieden van het OOP is sprake van een te hoge formatie. Om de staf op dit kwalitatieve niveau te houden in de context van een dalende bekostiging vanwege een afnemend leerlingaantal noopt de organisatie te kijken naar andere samenwerkingsvormen en te zoeken naar creatieve oplossingen. Dit is een nadrukkelijk onderdeel van de bespreking in de RvT (zie het verslag RvT).

De directie is in het afgelopen jaar gewijzigd vanwege het vertrek van het CvB en de invulling door een tijdelijke bestuurder. Tevens is de positionering van de functie minder intern georiënteerd, wat blijkt doordat de functie niet meer als rector-bestuurder staat aangeduid. De samenstelling van de afdelingsleiders gaat op de locatie Albert Plesmanstraat wijzigen. De afdelingsstructuur wordt per 1-8-2020 inhoudelijk gewijzigd in een onderbouw, MAVO en Tweede Fase afdeling.

Administratievoering

Het Schoonhovens College voert haar boekhouding in het pakket AFAS. Uit risico-overweging is de uitvoering van de salarisverwerking bij het administratiekantoor gelaten. Tevens verrichten zij de communicatie met UWV, ABP en belastingdienst. De overige personele administratieve handelingen zijn geïnsourced.

De financiële administratie wordt 6 jaar door de school zelf gevoerd. Het administratiekantoor verrichtte een rol in het betaalbaar stellen van de facturen om de controle technische functiescheiding (CTFS) zuiverder in te richten, maar na hun faillissement is dit geïnsourced, waarbij het CvB ondertekent en de finale betaling verricht. Het administratiekantoor assisteert bij het opstellen van de jaarrekening en dient als vraagbaak.

Risico's in de omvang van de administratie zijn wat dat betreft afgedekt. Het administratiekantoor biedt de mogelijkheid om (op interim basis) werkzaamheden voor ons te verrichten. In 2019 zijn hierin geen verdere ontwikkelingen.

Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht)

Onder de Governance ontwikkelingen wordt de interne beheersing en het toezicht genoemd, waaronder de planning & controlcyclus.

Risicobeheersing

De Raad van Toezicht is compleet bezet en heeft een mix van nieuwe en oude leden. In 2020 vertrekken er 3 leden van de RvT, wegens het aflopen van de maximale termijn. Onder de leden is een portefeuilleverdeling en is een remuneratiecommissie, een kwaliteitscommissie en auditcommissie actief. De raad hanteert een Toezichtskader op grond waarvan zij gestructureerd via de bestuurder de stukken aangeleverd krijgt. Dit is een richtinggevend document. Tevens heeft zij minimaal tweemaal per jaar inhoudelijk overleg met de MR.

De Raad van Toezicht keurt de begroting goed, die is opgesteld door de directie. Het College van Bestuur stelt de begroting uiteindelijk vast. De RvT wordt periodiek geïnformeerd over de financiële stand van zaken en de overige niet-financiële zaken die spelen. Elementen uit het toezichtskader worden zo mogelijk ingebed in deze rapportage.

De directie ontvangt uitgebreide periodieke financiële overzichten en op afroep. Ook de MR wordt regelmatig via het College van Bestuur op de hoogte gehouden en volgt hierbij de planning & control cyclus, die is opgenomen in de jaarkalender.

Overig toezicht

De MR houdt toezicht op diverse aspecten van de bedrijfsvoering, conform de Wet Medezeggenschap en heeft hierin advies- of instemmingsrecht, maar daarnaast ook informatierecht op diverse thema's. De MR is compleet en actief en volgt de jaarkalender.

De *oudergeleding van de MR* houdt toezicht op (o.a.) de hoogte van de te innen schoolbijdragen. Informeel wordt de *ouderraad* hier ook van in kennis gesteld. Het beleid is dat de school een hoge kwaliteit wil leveren tegen een betaalbare prijs voor ouders. Waarbij het wettelijk kader dat onderwijs in beginsel "kosteloos" is voor ouders wordt onderschreven. De *Stichting Ouderraad* heeft het Elk kind doet mee – fonds opgericht voor ouders die niet in staat zijn de volledige ouderbijdrage te kunnen voldoen. Onder voorwaarden kan hierop een beroep worden gedaan.

Overig formeel toezicht vindt plaats door de *accountantsdienst* op basis van het controleprotocol. Na het indienen van de Jaarrekening aan het *Ministerie* vindt ook daar toetsing plaats.

De *inspectie voor het onderwijs* verricht toetsing op de kwaliteit van het onderwijs op een breed spectrum van aspecten op basis van bij hen beschikbare data. Tevens verrichten ze periodiek gericht onderzoek naar afdelingen of op thema's. Het vierjarig onderzoek vindt plaats in 2020.

DUO houdt toezicht op de financiële (projectmatige) besteding en verantwoording van de middelen via o.a. *DUS-i*.

Planning & Control cyclus

De Planning en Control cyclus is een controlesysteem in de tijd, waarbij periodiek de financiële thermometer in de organisatie wordt gestoken. Op hoofdlijnen is er een (interne) risicoinventarisatie gemaakt ten behoeve van de beoordeling van het weerstandsvermogen van de organisatie en het benodigde eigen vermogen.

Een intern financieel controlesysteem biedt voor bestuur en directie betere controle- en sturingsmogelijkheden, gevoed door de maandelijks door het financiële pakket verstrekte personele managementinformatie. De directie ontvangt periodiek een kwartaalrapportage op grootboekniveau en een betalingsoverzicht per personeelslid. Hier wordt hier een verschillenanalyse aan toegevoegd en een verdiepingsslag richting de locaties. Deze kwartaalrapportage (excl. de personeelsgegevens) wordt ook aan de Raad van Toezicht verstrekt.

Personeelsmutaties worden tijdig aan de gehele directie zonder uitzondering gemeld, besproken en in de vergadering geaccordeerd.

De jaarrekeningscyclus, het formatieplan en het begrotingstraject (inclusief uitgangspunten begroting) zorgen voor een periodieke terugblik en vooruitblik op de belangrijkste financiële aspecten door de administratie, de directie en het bestuur.

Het handelen naar de uitgangspunten in de begroting met name in het kader van de uitputting van de investeringen en onderhoud, alsmede alle projecten vooraf besproken inclusief een risicoprofiel blijft aandachtspunt. Hierin is tevens van belang om de onvoorziene uitgaven te vermijden te komen tot een beleidsrijk meerjaren investeringsplan geënt op de locatieplannen, volgend uit het Strategisch BeleidsPlan.

Ook is geconstateerd dat formele documenten op korte termijn herzien moesten worden, omdat ofwel de wetgeving (vb AVG), ofwel nieuwe beschikbare sjablonen beschikbaar kwamen, ofwel er behoefte is aan nieuwe kaders. Dit is eind 2018 in gang gezet en is in 2019 gecontinueerd.

In 2017 is het treasurystatuut herzien en opnieuw vastgesteld.

Risico-inventarisatie

Adequaat risicomanagement vormt een wezenlijk onderdeel van de Governance van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven.

Governance bestaat uit vier samenhangende elementen: toezicht, verantwoording, sturing en beheersing. Risicomanagement, oftewel risicobeheersing, heeft betrekking op het sturen en het monitoren van de realisatie van de (strategische) doelstellingen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven. Deze doelstellingen vloeien voort uit uw missie, visie en strategie én uit de huidige en toekomstige plaats van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven in de onderwijssector en de regio.

In het voorjaar van 2016 is de risico-inventarisatie met de financiële doorrekening opgesteld. Het inventarisatiemodel van onze accountant Van Ree is ingevuld n.a.v. een brainstormsessie met keyplayers in de organisatie. Het CvB en het hoofd Financiën hebben dit model verder ingevuld en beheersmaatregelen geformuleerd, hetgeen is getoetst door de dhr. Bergman accountant bij Van Ree. Er zijn 41 risico's geïnventariseerd die zijn gewogen voor kans x impact. Tevens zijn de beheersmaatregelen globaal weergegeven en de betreffende functionaris die belast is met het reduceren van de betreffende risico's. Deze inventarisatie is een dynamisch document, waarbij periodiek de risico's kunnen worden herbeoordeeld. Een belangrijk onderdeel hiervan is het door het CvB in samenwerking met het hoofd staf uitzetten van de opdrachten aan de verantwoordelijke functionaris. Het is evident dat de grootste risico's prioriteit hebben, voor zover we hierop invloed hebben. Daarnaast zitten er quick wins tussen, die op korte termijn geëffectueerd kunnen worden. De grote winst is dat de risico's in kaart zijn gebracht en gekwantificeerd, waarbij we binnen de organisatie de opgave om de risico's te reduceren effectief kunnen uitzetten. De onderhavige opdracht voor de organisatie is om op afzienbare tijd het benodigde eigen vermogen te realiseren en dat in te bedden in de meerjarenbegroting.

In de kwantificering van de risico's is 5% opgenomen als benodigd voor niet kwantificeerbare risico's, zijnde een basisregel conform de commissie DON. Naast dit bedrag van €641.000 dient nog €929.000 aangehouden te worden als kwantificeerbare risico's ter dekking van de geformuleerde 41 risico's voor onze instelling.

Om te voldoen aan de gestelde minimale omvang van het Eigen Vermogen ten gevolge van deze risico-inventarisatie hoeft er op basis van de balansgegevens ultimo 2019 niets meer toegevoegd te worden aan het Eigen Vermogen. Het weerstandspercentage dient minimaal 12,0% te bedragen hetgeen voor een organisatie met onze omvang als laag kan worden gezien. Het huidige weerstandsvermogen bedraagt 15,3%. Dit betekent een overschrijding van de vermogens eis van €390.000.

De komende jaren zet de krimp nog verder door waardoor de baten dalen en er aan het eigen vermogen onttrokken zal moeten worden. Dit vergt een nauwkeurige analyse van ons personeelsbestand. In het afgelopen jaar is het risico op aanpassing in de bekostigingssystematiek afgewaardeerd, waarbij nu bekend is geworden dat dit toch lijkt door te gaan, hetgeen een nadelig effect heeft op de toekomstige inkomsten.

Onderstaand de analyse van het risico-inventarisatie model Van Ree.

Benodigd eigen vermogen

Benodigde basisgegevens

totaal baten over boekjaar	12.818.777
balanstotaal over boekjaar	5.369.785
totaal gebouwen	731.726
percentage tbv niet kwantificeerbare risico's	5%

benodigd voor niet kwantificeerbare risico's **640.939**

reservering voor kwantificeerbare risico's	3.611.000
opgenomen in voorzieningen	250.000
berekende impact op risicoreserve	3.361.000

reserveringsratio (gemiddeld) 27,60%

benodigd risicoreserve voor kwantificeerbare risico's **928.800**

berekening benodigde risicoreserve	weerstandvermogen	
niet-kwantificeerbare risico	640.939	5%
kwantificeerbare risico	928.800	7%
totaal	1.569.739	12%

Hoogte algemene reserve 1.960.287 15%

benodigde risicoreserve 1.569.739

overschrijding vermogens eis 390.548 24,88%

Top 7 risico's	Belang	Kans	Reserve
Afname leerlingengroei als gevolg van demografische ontwikkelingen.	270.000	60%	162.000
Profilering te laag, geen duidelijke concurrentiepositie	250.000	60%	150.000
Onverwachte aanpassingen in doelstellingen, organisatie of taken noodzakelijk.	810.000	10%	81.000
Uitval van systemen	125.000	60%	75.000
Onvoldoende prijscompensatie rijksvergoeding in relatie tot CAO-ontwikkelingen.	100.000	60%	60.000
Mismatch in formatie	166.000	30%	49.800
Extra vergoedingen en beloningen worden niet gedekt door beschikbaar gestelde rijksmiddelen.	160.000	30%	48.000
	1.881.000		625.800
Percentage ten opzichte van alle risico	52%		67%
overige risico's	1.736.308		308.230

In 2020 vindt een herijking plaats van de geïnventariseerde risico's en wordt de effectiviteit van de beheersmaatregelen besproken. Dit kan leiden tot een gewijzigd risicoprofiel en een aanpassing in het benodigde eigen vermogen ter dekking van de ingeschatte risico's. Oorspronkelijk was dit voor eind 2019 gepland.

Meerjarenbegroting 2018-2023

		q II t-1	1476	1401	1289		1222	1160	1151	1095	1051
Nr.	Niv	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
81100		Lumpsum personeel	9.595.517	9.752.095	9.502.474	8.811.600	9.294.808	8.510.926	7.578.245	7.523.040	7.179.545
81150		Lumpsum materieel	1.474.945	1.490.287	1.443.302	1.321.273	1.329.391	1.192.008	1.170.750	1.161.667	1.105.148
81200		Aanvullende bek. technisch VMBO			191.737	350.000	373.060	400.000	480.000	480.000	480.000
81216		Prestatiebox	312.000	398.790	413.295	323.914	416.668	394.994	382.909	379.938	361.453
81275		Gratis leermiddelen	460.320	459.612	442.876	406.813	407.762	386.251	366.654	363.809	346.109
81276		Funciemix Randstad regio	239.570	237.765	225.933	238.944	217.629	206.852	209.437	207.812	197.701
81300		Ontvangen SWV	105.191	115.655	130.456	72.917	157.037	315.652	878.112	855.276	832.440
812xx		overige rijksbijdragen	72.905	76.540	72.996	45.000	62.830	24.715	19.239	14.128	13.441
81999	1	totaal Rijksbijdragen	12.260.448	12.530.743	12.423.069	11.570.461	12.259.185	11.431.398	11.085.346	10.985.671	10.515.838
82999	1	totaal overige overheidsbij	11.301	1.050	23.641	0	18.563	16.288	14.500	14.388	13.688
85999	1	totaal overige bijdragen	676.875	631.370	520.500	506.000	541.029	385.600	368.201	361.400	346.304
88999	1	totaal financiële baten	4.312	1.365	334	500	139	0	0	0	0
89999	2	totaal baten	12.941.635	13.163.477	12.967.544	12.076.961	12.818.916	11.833.286	11.468.047	11.361.458	10.875.829
Nr.	Niv	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
		taakstellende bezuiniging							-400.000	-200.000	-300.000
40999	1	totaal loonkosten	9.451.091	9.824.412	9.684.864	9.188.000	9.524.393	9.000.000	8.595.000	8.390.000	8.085.000
41999	1	totaal overige personele lasten	869.813	759.871	787.658	814.150	865.692	881.000	897.000	871.000	857.000
		totaal personele lasten	10.320.903	10.584.283	10.472.522	10.002.150	10.390.085	9.881.000	9.492.000	9.261.000	8.942.000
42999	1	totaal afschrijvingslasten	365.627	348.100	404.214	461.706	375.886	406.217	395.717	390.717	327.500
43999	1	totaal huisvestingslasten	747.556	708.046	634.074	628.500	675.766	613.000	617.000	597.000	500.000
44199	1	totaal beheer en bestuur	256.918	297.732	243.242	243.500	246.403	248.000	264.000	264.000	264.000
44999	1	totaal onderwijslasten	1.032.268	954.701	1.017.067	1.040.250	965.588	961.050	947.500	935.500	915.000
48999	1	totaal financiële lasten	2.063	1.555	1.484	500	1295	1500	1500	1500	1500
49999	2	totale lasten	12.725.336	12.894.417	12.772.603	12.376.606	12.655.023	12.110.767	11.717.717	11.449.717	10.950.000
99999		Resultaat dit boekjaar	227.600	270.110	194.941	-299.645	163.893	-277.481	-249.670	-88.259	-74.171
			<i>positief</i>	<i>positief</i>	<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>negatief</i>	<i>negatief</i>	<i>negatief</i>

In de personele lasten is de taakstellende bezuiniging opgenomen er van uitgaande dat dit geëffectueerd wordt in de jaren 2020-2023, teneinde een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft invloed op de te maken keuzes in het formatieplan 2020/2021 e.v. en de analyse strategische personeelsplanning (2020-2023), waarbij ook de heroriëntatie op de lessentabel, taakbeleid en afdelingsstructuur (ook vanaf 2020) worden meegenomen. Cruciaal is het realiseren van de structurele taakstellende bezuiniging. Een risico in de komende periode zijn de uitkomsten uit de CAO in verband met de extra ontwikkeltijd ten koste van het aantal te geven lessen, waarvoor geen extra bekostiging wordt ontvangen. De verwachting is dat over 2020 een deel van de €300.000 kan worden ingelopen doordat in de lumpsumvergoeding 2019 €200.000 was opgenomen voor de formatie 2020/2021 en ook omdat in de begroting een stelpost transitievergoeding zit van €100.000. In de compensatie voor de gestegen loonkosten heeft onze school in een krimpsituatie een positief t-1 effect, indien de formatie gedurende dat jaar substantieel meedaalt, zoals in 2019 het geval was.

Daarnaast trekken de voorwaarden met betrekking tot de nieuwbouw Vlistergweg, zoals verwoord in het document IHP, een forse wissel op de exploitatie in de komende jaren en vormt dit een onderdeel van gesprek met de Gemeente. Er is in de afgelopen jaren veel intern verbouwd waarvan de boekwaarde nog meer dan €360.000 bedraagt, wat vanaf 2018-2021 versneld afgeschreven moet worden en dus extra druk op de exploitatie in die betreffende jaren. Tevens is vanuit de onderhoudsvoorziening de afgelopen jaren voor ruim €342.000 besteed aan de locatie Vlistergweg wat bij de oplevering van de nieuwbouw geen waarde meer heeft. Het is hierbij evident dat er nu geen nagelvaste investeringen meer plaatsvinden op de locatie Vlistergweg.

Op de locatie Albert Plesmanstraat speelt naast vervangingsinvesteringen alleen een wens tot verduurzaming in combinatie met een klimaatbeheersingssysteem.

De verwachting is dat de post personele voorzieningen verder zal dalen en dat het eigen vermogen vanaf 2019 fors zal dalen tot onder het geformuleerde weerstandsvermogen conform de meerjarenbegroting. De overige baten en lasten blijven gelijk op het gebied van huisvesting en beheer en administratie en op de andere deelgebieden fluctueren ze licht mee met het leerlingaantal.

Meerjarenbalans 2016-2023

Activa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vaste activa								
Materiële vaste activa	2.009.325	1.897.815	1.905.877	1.759.206	1.585.055	1.335.055	1.085.055	885.055
Vlottende activa								
Vorderingen	17.896	159.525	173.405	56.289	100.000	100.000	100.000	100.000
Liquide middelen	2.500.622	2.984.955	3.159.851	3.554.290	3.084.039	2.869.369	2.846.110	2.821.939
Activa totaal	4.527.843	5.042.295	5.239.133	5.369.785	4.769.094	4.304.424	4.031.165	3.806.994
Passiva								
Eigen Vermogen	1.264.016	1.530.833	1.722.772	1.885.400	1.607.919	1.358.249	1.269.990	1.195.819
Bestemmingsreserve (privaat)	66.641	70.632	73.632	74.887	74.887	74.887	74.887	74.887
totaal Algemene reserve	1.330.657	1.601.465	1.796.404	1.960.287	1.682.806	1.433.136	1.344.877	1.270.706
voorzieningen								
Voorziening groot onderhoud	691.601	741.571	788.991	855.288	791.288	741.288	691.288	641.288
Voorziening personeel	1.266.854	1.332.245	1.143.415	1.204.882	1.000.000	900.000	800.000	750.000
totaal voorzieningen	1.958.455	2.073.816	1.932.406	2.060.170	1.791.288	1.641.288	1.491.288	1.391.288
kortlopende schulden								
Crediteuren	82.091	62.510	125.789	106.145	100.000	100.000	100.000	100.000
Belastingen en soc premies	436.800	456.115	456.633	431.581	420.000	410.000	400.000	375.000
Schulden inzake pensioenen	112.694	129.170	126.635	130.141	125.000	120.000	115.000	110.000
Overlopende passiva	606.448	719.220	801.266	681.461	650.000	600.000	580.000	560.000
totaal kortlopende schulden	1.238.033	1.367.015	1.510.323	1.349.328	1.295.000	1.230.000	1.195.000	1.145.000
Passiva totaal	4.527.145	5.042.295	5.239.133	5.369.785	4.769.094	4.304.424	4.031.165	3.806.994
solvabiliteit 1	0,73	0,73	0,71	0,75	0,73	0,71	0,70	0,70
solvabiliteit 2	0,29	0,32	0,34	0,37	0,35	0,33	0,33	0,33
current ratio	2,03	2,30	2,21	2,68	2,46	2,41	2,47	2,55
rentabiliteit	1,76	2,05	1,50	1,28	-2,34	-2,18	-0,78	-0,68
weerstandsvermogen	10,28	12,17	14,01	15,29	14,22	12,50	11,84	11,68

Toelichting meerjarenbalans en kengetallen

De meerjarenbalans biedt een globaal beeld in de ontwikkeling van de eindejaars situatie in de komende jaren. Ter duiding zijn enkele voorgaande jaren aangeven

Bij de materiële vaste activa is rekening gehouden met de afschrijvingen en is er een beperkte vervangingsinvestering opgenomen. In het licht van de nieuwbouwlocatie VW, is vanaf 2022 elk jaar €50.000 minder opgenomen. Vanaf 2018 tot en met 2022 wordt versneld afgeschreven op de vestiging Vlisterweg. Deze MIP is na 2020 technisch van aard en ontbeert een locatie specifieke invulling. De vorderingen zijn constant gehouden, waardoor de liquiditeit een saldopost is.

Met de effecten van de nieuwbouw Vlisterweg is geen rekening gehouden. Zodra hier cijfermatig meer over bekend is zal een aparte business case gemaakt worden, waarin de mogelijke eigen bijdrage, vrijval voorziening onderhoud, de huidige investering in het pand wordt opgenomen. Gezien het verwachte exploitatietekort in de komende jaren is een eigen bijdrage in de nieuwbouw niet mogelijk en niet toegestaan vanuit de inspectie van het onderwijs.

Aan de passivakant beweegt het Eigen Vermogen mee met de exploitatie-ontwikkeling. Conform MOP is de voorziening groot onderhoud opgenomen.

De ontwikkeling in de voorziening personeel laat een daling zien i.v.m. het dalend personeelsbestand en de grote onttrekkingen die in de komende jaren zich zullen voordoen.

De crediteuren en kortlopende schulden zijn constant dalend gehouden. De belastingen, pensioenen en overlopende schulden zijn afgebouwd naar rato van de dalende personeelslasten. De overlopende schulden worden met name gevuld door de opbouw vakantierechten.

Het kengetallen bevinden zich nog binnen de tolerantiegrenzen. Het is aannemelijk dat de organisatie meer dan 2 jaar een negatieve rentabiliteit laat zien, hetgeen een indicator voor de inspectie is.

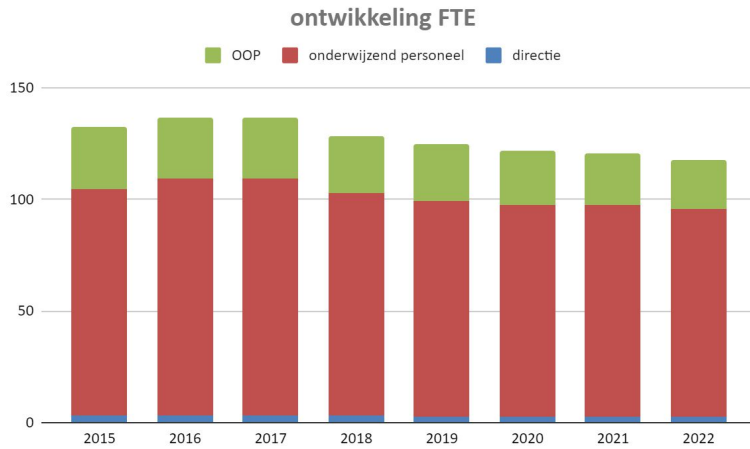
Het effect op het aantal medewerkers is als onderstaand becijferd.

ontwikkeling FTE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
directie	3,3	3,26	3,19	2,95	2,7	2,6	2,6	2,6
onderwijzend personeel	101,06	105,96	106,38	100	97,1	95	95	93
OOP	27,78	27,19	27,14	25	25,4	24	23	22
totaal	132,14	136,41	136,71	127,95	125,2	121,6	120,6	117,6
% effect tov voorgaand jaar		3,23%	0,22%	-6,41%	-2,15%	-2,88%	-0,82%	-2,49%

De meerjaren strategische personeelsplanning (SPP) is uitgegaan van natuurlijk verloop, maar zal in het licht van de taakstellende bezuiniging kritischer bekeken moeten worden. Met name de verhouding onderwijzend personeel ten opzichte van OOP loopt scheef. Het OOP is echter ook een groep waarbij een deel onderdeel uitmaakt van de huishoudelijke dienst en derhalve een materiële post of lesgevende taken heeft en feitelijk deel uitmaakt van het OP.

De daling in de OP formatie daalt minder mee met de krimp, omdat de cohorten van de lesgroepen een lagere bezetting kent, maar dezelfde lesvraag met zich meebrengt. Dit vraagt

keuzes in taakbeleid, ondersteuning, les- en vakaanbod en homogene of heterogene dakpanklassen.

Per 1 juni 2018 is het CvB in werktijdfactor teruggegaan, hetgeen in 2019 en verder op 0,6 wtf is gecontinueerd. Per 2020 wordt het CvB ingevuld op zzp-basis, hetgeen in de vergelijking nog niet als zodanig is meegenomen. (in fte's beweegt zich dat tussen de 0,4 en 0,5 fte) In de daling van het OOP zit een deel natuurlijk verloop en op basis van de meest recente gegevens. De daling van het onderwijzend personeel is begroot op de minimaal benodigde daling in verband met de dalende lesvraag en bekostiging. Buiten deze opgave zijn er nog een beperkt aantal externen werkzaam.

Jaarrekening 2019

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Albert Plesmanstraat 4
2871 HJ Schoonhoven
(T)VWO, HAVO, MAVO

Vlisterweg 22
2871 VH Schoonhoven
VMBO GL, KB, BB, incl. LWOO

KvK : 55627587

Brin : 15OM

Bestuursnummer : 42618

Datum : 04 juni 2020

A. Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming

1 Activa	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.1 Vaste activa		
1.1.1 Immateriële vaste activa	0	0
1.1.2 Materiële vaste activa	1.759.206	1.905.877
1.1.3 Financiële vaste activa	0	0
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>1.759.206</u>	<u>1.905.877</u>
1.2 Vlottende activa		
1.2.1 Voorraden		
1.2.2 Vorderingen	56.289	173.405
1.2.3 Effecten		
1.2.4 Liquide middelen	<u>3.554.290</u>	<u>3.159.851</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>3.610.579</u>	<u>3.333.257</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>5.369.785</u>	<u>5.239.133</u>
2 Passiva	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.1 Eigen vermogen	1.960.287	1.796.404
2.2 Voorzieningen	2.060.170	1.932.406
2.4 Kortlopende schulden	1.349.328	1.510.323
<u>Totaal passiva</u>	<u>5.369.785</u>	<u>5.239.133</u>

B. Staat van baten en lasten over 2019

	Boekjaar 2019 EUR	Begroting 2019 EUR	Boekjaar 2018 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	12.259.185	11.570.461	12.423.070
3.2 Overheidsbijdragen	18.563	0	23.641
3.5 Overige baten	<u>541.030</u>	<u>506.000</u>	<u>520.502</u>
<u>Totaal baten</u>	<u>12.818.777</u>	<u>12.076.461</u>	<u>12.967.213</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	10.390.087	10.002.150	10.472.523
4.2 Afschrijvingen	375.885	461.706	404.214
4.3 Huisvestingslasten	675.767	628.500	634.074
4.4 Overige lasten	<u>1.211.991</u>	<u>1.283.750</u>	<u>1.260.309</u>
<u>Totaal lasten</u>	<u>12.653.729</u>	<u>12.376.106</u>	<u>12.771.120</u>
Saldo baten en lasten	<u>165.048</u>	<u>-299.645</u>	<u>196.093</u>
6 Financiële baten en lasten	<u>-1.166</u>	<u>0</u>	<u>-1.153</u>
	-1.166	0	-1.153
<u>Resultaat</u>	<u>163.882</u>	<u>-299.645</u>	<u>194.939</u>
<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>163.882</u>	<u>-299.645</u>	<u>194.939</u>
<u>Totaal resultaat</u>	<u>163.882</u>	<u>-299.645</u>	<u>194.939</u>

C. Kasstroomoverzicht over 2019

	Boekjaar 2019 EUR	Boekjaar 2018 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	165.048	196.092
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	375.885	404.214
- Mutaties voorzieningen	127.765	-141.409
- Koersresultaat FVA		
- Afronding		
	<u>503.650</u>	<u>262.805</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	117.116	-13.880
- Kortlopende schulden	<u>-160.994</u>	<u>143.309</u>
	<u>-43.878</u>	<u>129.429</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	624.820	588.326
Ontvangen interest	129	331
Betaalde interest	<u>-1.295</u>	<u>-1.484</u>
	-1.166	-1.153
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	623.654	587.173
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	229.214	412.276
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>229.214</u>	<u>412.276</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	229.214	412.276
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden	<u>-</u>	<u>0</u>
	-	0
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>394.439</u>	<u>174.897</u>
Liquide middelen 1-1	3.159.851	2.984.955
Liquide middelen 31-12	<u>3.554.290</u>	<u>3.159.851</u>
Mutatie Liquide middelen	394.439	174.897

D. Grondslagen

Algemeen

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	42618
Brinnummer	15OM
KvK nummer	55627587
Zetel	Schoonhoven
Naam instelling	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven (StOVOS)
Handelend onder	Schoonhovens College
Sector	Voortgezet Onderwijs (VO)

Adres	Albert Plesmanstraat 4, 2871 HJ Schoonhoven
Telefoonnummer	0182-385288
E-mail	info@schoonhovenscollege.nl
Website	www.schoonhovenscollege.nl
Contactpersoon	Dhr. Vellema

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven (StOVOS) met bestuursnummer 42618 en de onder deze rechtspersoon vallende Schoonhovens College met brinnummer 15OM verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluit gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is van toepassing. Ten aanzien van het WNT overzicht is het normenkader WNT voor VO-instellingen van toepassing.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en allen hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven bedraagt per 31 december 2019 €1.960.287 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden.

Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat. De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Financiële instrumenten

StOVOS heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslag wordt verwezen naar de behandeling per post.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve lineaire afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. In het jaar van investeren wordt naar tijdsevenredigheid afgeschreven. De ondergrens voor activeren bedraagt € 500. In verband met de versnelde afschrijving is de aansluiting met de activastaat niet (meer) aanwezig echter wel herleidbaar.

Voor zover investeringssubsidies zijn verkregen zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa is de vordering op het ministerie sinds 2015 niet meer opgenomen in het kader van de regeling onvoorzien gevallen vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs (Staatscourant 2006, nr 21 van 16 januari 2006). De vordering betreft 7,5% van de personele lumpsum over het boekjaar.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan voor zover niet anders vermeld ter vrije beschikking van het bestuur.

Algemene reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van StOVOS.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserve Nieuwbouw

De bestemmingsreserve betreft de reservering via het Eigen Vermogen voor reële toekomstige uitgaven in verband met de te verwachten nieuwbouw.

Bestemmingsreserve publiek

In 2019 is de bestemmingsreserve publiek gecreëerd, waarop de in december 2019 ontvangen bate ten behoeve van de formatie 2020-2021 tijdelijk is geboekt.

Bestemmingsreserve privaat

De bestemmingsreserve privaat is ontstaan door het saldo van private activiteiten en staan de organisatie vrij ter beschikking.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorzieningen zijn gebaseerd een meerjarenbegroting. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening wordt lineair opgebouwd. en is gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2019 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

RJO – artikel 4 lid 1c

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsband gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. De onderwijsinstelling die gebruikmaakt van deze tijdelijke regeling vermeldt dit in haar jaarrekening.

Voorziening jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen een constante waarde van €700 per medewerker. (tot 2019 € 600 per persoon) De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen inzake spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige betalingen. De betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht. Deze voorziening is gewaardeerd op 100%.

Voorziening spaaruren

Voor de op balansdatum bestaande verplichting inzake spaaruren. De voorziening is gewaardeerd op 100% op een uurtarief van €50 voor OP en DIR en €35 voor OOP.

Voorziening overige personele voorziening

Er is een voorziening gevormd voor overige gespaarde uren, waaronder de PB uren, maar niet zijnde bapo. Deze voorziening is op 100% gewaardeerd. Zo mogelijk liggen er bestedingsplannen aan ten grondslag.

Voorziening WW-verplichting

Voor de op balansdatum bekende (B)WW-verplichting is verplichting opgenomen, gecorrigeerd voor de ingeschatte kans.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

[Grondslagen voor bepaling van het resultaat](#)

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies met een met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

StOVOS heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van aanschaf wordt tijdsevenredig afgeschreven.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen. De overige bank- en transactiekosten worden tevens hierop geboekt.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

E. Toelichting behorende tot de balans**1 Activa****1.1 Vaste activa****1.1.2 Materiële vaste activa**

	1.1.2.1 Gebouwen en	1.1.2.3 Inventaris en	1.1.2.4 Andere Totaal MVA	
Aanschafprijs 1-1-2019	1.381.691	3.936.847	819.418	6.137.956
Afschrijving cum. 1-1-2019	580.346	2.912.700	739.034	4.232.079
Boekwaarde 1-1-2019	801.345	1.024.147	80.385	1.905.877
Investerings 2019	5.476	145.041	78.697	229.214
Desinvesteringen 2019				
Afschrijvingen 2019	75.096	248.153	52.636	375.885
Aanschafprijs 31-12-2019	1.387.167	4.081.888	898.115	6.367.170
Afschrijving cumulatief 31-12-2019	655.442	3.160.853	791.670	4.607.964
Boekwaarde 31-12-2019	731.726	921.036	106.445	1.759.206

Indien op voorhand de afschrijvingen reëler kunnen worden ingeschat dan hieronder weergegeven, dan wordt afgeschreven op basis van deze reëlere termijn.

Onder de inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Onder vaste bedrijfsmiddelen vallen de posten Leermiddelen en Overige materiële vaste activa.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 500

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:	%	standaard
Gebouwen	2,5-25,0	40 jaar
Inventaris en apparatuur, bestaande uit:		
Inventaris en apparatuur	5,0-33,3	10 jaar
Machines en installaties	5,0-20,0	10 jaar
Meubilair	5,0-20,0	10 jaar
ICT	10,0-20,0	5 jaar
Overige inventaris en apparatuur	6,7-20,0	10 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen bestaande uit:		
Leermiddelen	12,5-25,0	4 jaar
Overige materiële vaste activa	10,0-15,0	10 jaar

1.2 Vlottende activa**1.2.2 Vorderingen**

	31-12-2019	31-12-2018
1.2.2.1 Debiteuren algemeen		
1.2.2.3 Gemeenten	-	80.000
1.2.2.7 Ouders	30.790	35.316
1.2.2.8 Overige vorderingen	-	5.394
1.2.2.11 Belastingen	16.696	13.280
1.2.2.12 Vooruitbetaalde lasten	5.970	11.315
1.2.2.13 Verstrekte voorschotten		
1.2.2.14 Nog te ontvangen rente	-	334
1.2.2.15 Overlopende activa	2.834	27.767
Totaal vorderingen	56.289	173.405

Toelichting

De Gemeentelijke bijdrage van € 80.000 in de plaatsing van de units is in 2019 ontvangen.

Tevens is de grootboekrekening transitorische posten met €25.000 afgenomen.

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
1.2.4.1 Kasmiddelen	1.202	723
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	3.553.088	3.159.129
Totaal liquide middelen	3.554.290	3.159.851

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

2 Passiva

2.1.1 Groepsvermogen

	Stand per 1-1-2019	Mutaties		Stand per 31-12-2019
		Resultaat	Overige Mutaties	
2.1.1.1 Algemene reserve				
Algemene reserve publiek	1.621.518	-35.707		1.585.812
Algemene reserve privaat	74.887	0		74.887
Bestemmingsreserve nieuwbouw	100.000	0		100.000
Bestemmingsreserve publiek (personeel)	0	199.588		199.588
Totaal eigen vermogen	1.796.404	163.881		1.960.287

Toelichting:

De algemene reserve is het vrij aanwendbaar gedeelte van het eigen vermogen.

De algemene reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten.

De algemene reserve valt per 2012 uiteen in een publiek en privaat deel.

De algemene reserve privaat is in 2012 tot stand gekomen met terugwerkende kracht tot 5 jaar en heeft als herkomst de opbrengsten uit het voetbalspel, de netto verhuurbaten en de gemiddelde rentebaten over de ontvangen ouderbijdragen.

2.2 Voorzieningen

	2.2.1.2	2.2.1.2	2.2.1.4	2.2.1.5	Personele voorziening en
	Voorziening spaarverlof	Voorziening levensfase bewust personeels- beleid	Voorziening jubilea	Voorziening WW	
2.2.1 Personele voorzieningen					
Stand per 1-1-2019	56.130	803.341	91.200	192.743	1.143.414
Dotaties 2019	3.000	310.146	26.679	-	339.825
Onttrekkingen 2019	50.487	172.102	14.979	40.789	278.357
Vrijval 2019					-
Saldo 31-12-2019	<u>8.643</u>	<u>941.386</u>	<u>102.900</u>	<u>151.954</u>	<u>1.204.882</u>
Kortlopend deel < 1 jaar	834	200.000	22.292	49.430	272.556
Deel 1 <> 5 jaar	7.809	400.000		92.361	
Langlopende deel > 5 jaar	0	341.386	80.608	10.163	932.326
	<u>8.643</u>	<u>941.386</u>	<u>102.900</u>	<u>151.954</u>	<u>1.204.882</u>
2.2.3 Voorziening voor groot onderhoud				Voorziening onderhoud	overige voorziening
Stand per 1-1-2019				788.991	788.991
Dotaties 2019				75.000	75.000
Onttrekkingen 2019				8.703	8.703
Vrijval 2019					-
Saldo 31-12-2019				<u>855.288</u>	<u>855.288</u>
Kortlopend deel < 1 jaar				46.800	46.800
Deel 1 <> 5 jaar				0	
Langlopende deel > 5 jaar				<u>808.488</u>	<u>808.488</u>
				<u>855.288</u>	<u>855.288</u>

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
2.4.8 Crediteuren	106.145	125.789
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	431.581	456.633
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen	130.141	126.635
2.4.12 Overige kortlopende schulden	99.585	111.318
2.4.13 Vooruitontvangen ouders	94.432	171.431
2.4.14 Vooruitontvangen OCW	104.323	85.854
2.4.16 Vooruitontvangen bedragen	0	
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	372.928	402.141
2.4.19 Overlopende passiva	10.194	30.520
Totaal kortlopende schulden	1.349.328	1.510.323
Toelichting		
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen Loonheffing	431.581	456.633
	<u>431.581</u>	<u>456.633</u>
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen Pensioenpremies	130.141	126.635
	<u>130.141</u>	<u>126.635</u>
2.4.12 Overige kortlopende schulden Overige kortlopende schulden	99.585	111.318
	<u>99.585</u>	<u>111.318</u>
2.4.19 Overlopende passiva Personeelsfonds Nog door te betalen levensloop Nettoloon	4.972 0 5.222	6.015 21.665 2.840
	<u>10.194</u>	<u>30.520</u>

Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

Er is een meerjarig huurcontract afgesloten voor de huur van units die in gebruik genomen zijn als lesruimte. De contractduur is van 18-10-2018 tot 17-10-2021 en bedraagt € 66.574 per jaar.

Vordering Ministerie.

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WCVO is het op basis van artikel 5 van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoer vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk : WJZ 2005/54063802) toegestaan een vordering op te nemen op

StOVOS heeft de keus gemaakt om met ingang van boekjaar 2015 geen vordering op te nemen in de balans maar deze als niet uit de balans blijvend actief toe te lichten. De vordering op het Ministerie van OCW/EZ wordt jaarlijks berekend als 7,5% van de personele lumpsum van het betreffende jaar (zijnde het betaalritme verschil). Voor 2019 zou dit een vordering betreffen van € 688.574.

A.1.8 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019**3 Baten****3.1 Rijksbijdragen**

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ	10.624.199	10.132.873	10.945.776
3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ	1.477.949	1.364.671	1.346.837
3.1.3 Inkomensoverdrachten van Rijksbijdragen	157.037	72.917	130.456
Totaal rijksbijdragen OCW	12.259.185	11.570.461	12.423.070

3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
3.1.1.1 Toelichting Rijksbijdrage OCW			
Lumpsum personeel	9.294.808	8.811.600	9.502.474
Lumpsum materieel	1.329.391	1.321.273	1.443.302
	10.624.199	10.132.873	10.945.776

3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
3.1.2.1 Overige subsidies OCW			
Geormerkte subsidies personeel ministerie	38.529	30.000	37.289
Aanvullende bekostiging technisch VMBO	373.060	350.000	191.737
Niet geormerkte subsidies personeel ministerie	24.301	15.000	35.707
Prestatiebox	416.668	323.914	413.295
Leermiddelen	407.762	406.813	442.876
Functiemix Randstad regio	217.629	238.944	225.933
	1.477.949	1.364.671	1.346.837

3.1.3 Inkomensoverdrachten van Rijksbijdragen

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
3.1.3.3 Ontv doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
St Onderwijs Koninklijke Auris			1.000
Samenwerkingsverband	157.037	72.917	129.456
	157.037	72.917	130.456

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
3.2.2 Overige overheidsbijdragen			
3.2.2.2 Overige gemeentelijke bijdragen	18.563	-	23.641
Totaal overige overheidsbijdragen	18.563	-	23.641

3.5 Overige baten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
3.5.1 Verhuur	17.081	15.000	15.772
3.5.2 Detachering personeel	51.592	50.000	79.772
3.5.5 Ouderbijdragen	378.821	338.000	325.247
3.5.9 Kantinebaten	40.443	27.000	34.983
3.5.10 Overige	53.092	76.000	64.728
Totaal overige baten	541.030	506.000	520.502

Toelichting overige baten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
Minkema college			18.839
Stichting Ondernemersfonds (STO)	15.000		
Mediatheek	4.385		
Boekschade	1.475		
Kaartverkoop schoolfeest	1.475		
Europese subsidie			10.430
Scholingsbijdragen			3.000
Bijdrage samenwerkingsverband			2.550
Cultuurkaart	4.905		17.236
Personeelsfonds	7.797		7.254
Stg Arbeidsmarkt			4.125
Bijdrage van derden	14.612		1.013
Overige	3.443	76.000	280
	53.092	76.000	64.728

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	7.353.698	7.403.500	7.592.496
4.1.1.2 Sociale lasten	981.913	835.000	977.224
4.1.1.5 Pensioenpremies	<u>1.240.083</u>	<u>1.073.000</u>	<u>1.159.529</u>
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	9.575.694	9.311.500	9.729.249
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	339.825	123.750	117.831
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	151.810	202.400	357.510
4.1.2.3 Overig	<u>234.009</u>	<u>224.500</u>	<u>281.766</u>
4.1.2 Overige personele lasten	725.644	550.650	757.106
4.1.3 Ontvangen vergoedingen	<u>88.748</u>	<u>140.000</u>	<u>-13.832</u>
Totaal personeelslasten	10.390.087	10.002.150	10.472.523

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
- voorziening jubilea	26.679	13.000	16.616
- voorziening spaarverlof	3.000	3.000	11.949-
- voorziening levensfase bewust personeelsbeleid	310.146	87.750	20.232
- voorziening ww	-	20.000	92.932
Totaal	339.825	123.750	117.831

4.1.2.3 Overige personeelskosten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
De overige personeelskosten bestaan uit de volgende posten:			
Cursussen	66.226	85.000	93.053
Personeelskantine	17.800	18.500	18.424
Werving personeel	4.817	10.000	8.432
Reiskosten woon-werk	78.980	16.500	59.340
Reis en verblijf	2.624	5.000	4.139
Activiteiten personeel	25.750	27.500	43.129
Bedrijfsgezondheidsdienst	26.205	27.000	24.178
Personele verzekeringen	915	-	1.307
Overige personele lasten	10.693	35.000	29.766
Uitkeringen			
	<u>234.009</u>	<u>224.500</u>	<u>281.766</u>

Uitkeringen

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
4.1.3.3 Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	88.748	140.000	13.832-
	<u>88.748</u>	<u>140.000</u>	<u>13.832-</u>

Toelichting

De post ontvangen vergoedingen is een hybride post waarop de inhoudingen inzake de collectieve WW worden geboekt, maar tevens de WAZO bijdrage is opgenomen.

Uitsplitsing personeel naar fte gemiddeld over het boekjaar

Directie	2,7	2,88
Onderwijzend personeel	96,77	102,64
OOP	<u>24,57</u>	<u>25,9</u>
	124,04	131,42

4.2 Afschrijvingen

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
4.2.2 Materiële vaste activa	375.885	461.706	404.214
Totaal afschrijvingen	375.885	461.706	404.214

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
Gebouwen	75.096	138.256	70.212
Inventaris en apparatuur	248.153	272.850	269.351
Leermiddelen	51.420	49.500	63.435
Overige afschrijvingen	<u>1.217</u>	<u>1.100</u>	<u>1.217</u>
	<u>375.885</u>	<u>461.706</u>	<u>404.214</u>

4.3 Huisvestingslasten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
4.3.1 Huren	186.536	137.000	145.685
4.3.3 Onderhoud	39.362	36.000	42.642
4.3.4 Energie en water	160.359	146.000	143.017
4.3.5 Schoonmaakkosten	171.275	189.500	176.072
4.3.6 Heffingen	18.670	24.000	24.047
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	75.000	75.000	75.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	24.564	21.000	27.612
Totaal huisvestingslasten	675.767	628.500	634.074
Overige huisvestingslasten:			
Beveiliging	10.758	7.000	12.429
Tuinonderhoud	10.687	9.000	9.606
Overige huisvestingslasten	3.119	5.000	5.577
	24.564	21.000	27.612

4.4 Overige instellingslasten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	154.422	171.000	171.997
4.4.2 Inventaris en apparatuur	179.257	220.750	200.997
4.4.3 Leermiddelen	462.095	503.000	502.186
4.4.5 Overige	416.217	389.000	385.128
Totaal overige instellingslasten	1.211.991	1.283.750	1.260.309

4.4.1 Toelichting administratie- en beheerslasten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
Administratiekantoor	67.411	70.000	66.714
Accountant	17.237	18.000	20.961
Deskundigenadvies	8.552	20.000	19.963
Telefoon/fax	7.746	7.000	7.260
Porti	3.390	4.000	7.434
Drukwerk	6.577	7.000	2.630
Kantoorbenodigdheden	9.915	7.000	7.918
Planmatig onderhoudsbeheer	-	2.500	-
Onkostenvergoedingen RvT	17.894	20.000	18.020
Vergaderkosten	3.924	5.500	5.320
Beheer en bestuur	10.551	7.500	15.760
Overige administratielasten	1.225	2.500	17
	154.422	171.000	171.997

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
4.4.1.1. Controle jaarrekening	17.237	18.000	20.961
4.4.1.2. Andere controleopdrachten			
4.4.1.3. Fiscale adviezen			
4.4.1.4. Overige niet-controlediensten en overige werkzaamheden	17.237	18.000	20.961

Wij hebben van de accountantsorganisatie naast controlediensten geen andere dienstverlening ontvangen.

De genoemde bedragen hebben betrekking op de controle van de boekjaren.

In de kosten van 2019 zit nog een deel controle van 2018 à € 2.602

4.4.2 Toelichting Inventaris, apparatuur en leermiddelen

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
Klein inventaris	11.024	17.500	12.184
ICT hardware	5.068	4.000	3.201
ICT software	61.006	81.000	69.536
ICT Licenties	65.312	75.000	66.486
Website	-	5.000	-
Overige ICT lasten	1.307	2.000	10.934
Mediatheek en bibliotheek	3.183	1.000	1.858
Reproductie	30.216	25.500	30.824
Overige materialen	43	2.000	-
Kabeltelevisie en overige rechten	173	3.750	2.063
Abonnementen	4.539	4.000	3.911
	179.257	220.750	200.997
4.4.3 Leermiddelen	462.095	503.000	502.186
	462.095	503.000	502.186

4.4.5 Toelichting Overige instellingslasten	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
Contributies	25.686	29.000	25.561
Representatie	12.566	17.500	19.408
Public relations en marketing	46.322	25.000	35.292
Bijdrage aan scholen	45.659	47.500	35.954
Medezeggenschap- en ouderraad	2.679	4.500	4.199
Overige verzekeringen	3.886	6.000	2.256
Culturele vorming	7.365	4.000	751-
Sportdag en vieringen	11.972	11.000	12.697
Reizen en excursies	190.205	185.000	177.886
Testen en toetsen	23.847	20.500	21.378
Leerlingkantine en automaten	37.325	30.000	31.442
Bijdrage aan derden	-	-	-
Overige onderwijslasten	8.705	9.000	19.808
	<u>416.217</u>	<u>389.000</u>	<u>-</u>
			<u>385.128</u>

6 Financiële baten en lasten

	Boekjaar 2019	Begroting 2019	Boekjaar 2018
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten	<u>129</u>	<u>500</u>	<u>331</u>
	129	500	331
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	<u>1.295-</u>	<u>500-</u>	<u>1.484-</u>
	1.295-	500-	1.484-
Saldo financiële baten en lasten	<u>1.166-</u>	<u>-</u>	<u>1.153-</u>
Jaarresultaat	<u>163.882</u>	<u>299.645-</u>	<u>194.939</u>

F. Overzicht verbonden partijen

Naam	Code	Eigen Eur	Resultaat Eur	Art 2:403 BW ja/nee	Deelname %	Consolidatie ja/nee
Stg "Vrienden van het Schoonhovens College"	4				0	nee
Stg "Ouderraad van het Schoonhovens College"	4				0	nee
Samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek	4				0	nee

Stichting "Vrienden van het Schoonhovens College"

Het Schoonhovens college neemt organisatorisch deel in de Stichting "Vrienden van het Schoonhovens college". Tevens ontvangt het Schoonhovens College gelden van deze Stichting. Het bestuur van het Schoonhovens College heeft statutair geen beslissende zeggenschap in de benoeming en/of ontslag van de bestuursleden van de stichting of in de besluitvorming aangaande. De Stichting (kan direct of indirect geen beslissende zeggenschap uitoefenen). Tevens vormt deze verbonden partij een gering financieel belang op het balanstotaal en heeft achterwege laten van de consolidatie minder dan 5% invloed op het balanstotaal van het Schoonhovens Colleges (na consolidatie). Op grond hiervan is deze stichting dan ook niet geconsolideerd in de jaarrekening.

Stichting "Ouderraad van het Schoonhovens College"

Het Schoonhovens College heeft een onafhankelijke Stichting Ouderraad, die de belangen van de ouders binnen de school vertegenwoordigt. De ouders zijn automatisch lid. De Stichting Ouderraad ontvangt vrijwillige bijdragen die ten gunste van de leerlingen worden besteedt na goedkeuring op de ALV. Tevens ontvangt het Schoonhovens College gelden van deze Stichting. Het bestuur van het Schoonhovens College heeft statutair geen beslissende zeggenschap in de benoeming en/of ontslag van de bestuursleden van de stichting of in de besluitvorming aangaande. De Stichting (kan direct of indirect geen beslissende zeggenschap uitoefenen). Tevens vormt deze verbonden partij een gering financieel belang op het balanstotaal en heeft achterwege laten van de consolidatie minder dan 5% invloed op het balanstotaal van het Schoonhovens Colleges (na consolidatie). Op grond hiervan is deze stichting dan ook niet geconsolideerd in de jaarrekening.

Vereniging Samenwerkingsverband VO/VSO, Midden-Holland & Rijnstreek

Het Samenwerkingsverband VO/VSO Midden Holland Rijnstreek biedt passend onderwijs in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard (met uitzondering van Lekkerkerk en Krimpen aan de Lek), Waddinxveen en Zuidplas (alleen de kernen Moordrecht en Zevenhuizen/Moerkapelle) (deze gemeenten tezamen vormen de subregio Midden-Holland) en in Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop (tezamen Rijnstreek). Het Schoonhovens College is hierbij aangesloten.

Model G : verantwoording subsidies

Model G : verantwoording subsidies

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebben op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag	Bedrag	Ontvangen t/m	Prestatie	(verwachte) afronding
	Kenmerk	Datum	Toewijzing	Besteed	verslagjaar	Afgerond	
			€	€	€	Ja/nee	
zij-instromersvergoeding	704471-1	2-6-2015	20.000	14.758	20.000	nee	verwacht 2020
zij-instromersvergoeding	857646-1	20-10-2017	20.000	20.000	20.000	ja	31-7-2019
lerarenbeurs 18-19	929574-1	20-09-2018	25.502	25.502	25.502	ja	schooljaar 2018-2019
lerarenbeurs 18-19	930905-1	22-10-2018	2.400	2.400	2.400	ja	schooljaar 2018-2019
lerarenbeurs 19-20	1007727-1	20-9-2019	13.715	5.715	13.715	nee	schooljaar 2019-2020
aanvullende bekostiging technisch VMBO 2019	964363-2	20-11-2019	373.060	373.060	373.060	ja	31-12-2019
doorstroom PO-VO kansengelijkheid	dpovo17082	05-12-2018	13.000	13.000	13.000	ja	1-4-2019
totaal			467.677	454.435	467.677		

G2. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebben op de EZ subsidies)

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag	Ontvangen t/m	Totale	Te verrekenen
	Kenmerk	Datum	Toewijzing	verslagjaar	kosten	ultimo verslagjaar
			€	€	€	€
totaal						

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag	Saldo	Ontvangen in	Lasten in	Totale kosten	Saldo nog te besteden
	Kenmerk	Datum	Toewijzing	1-jan-19	verslagjaar	Verslagjaar	31-dec-19	31-dec-19
			€	€	€	€	€	€
totaal			-	-	-	-	-	-

H. WNT verantwoording

H. WNT verantwoording

De WNT is van toepassing op StOVOS. Het voor StOVOS toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 138.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 1, totale baten 4, aantal onderwijssoorten 3)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1		G.L. Schenk
Functiegegevens	College van bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,60	
Dienstbetrekking?	ja	
Klasse	C	
Complexiteitspunten aantal leerlingen	1	
Complexiteitspunten totale baten	4	
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	3	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	59.813	
Beloningen betaalbaar op termijn	-	
<i>Subtotaal</i>	<u>59.813</u>	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	82.800	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen	NVT	
Totaal bezoldiging	<u><u>59.813</u></u>	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	

Gegevens 2018			
Functiegegevens	College van bestuur	College van bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31/5	1/6 - 31/12	
Naam	dhr. Buddingh'	dhr. Schenk	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,6	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	44.050	32.767	
Beloningen betaalbaar op termijn	6.756	-	
<i>Subtotaal</i>	<u>50.806</u>	<u>32.767</u>	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	55.022	46.787	
Totaal bezoldiging	<u><u>50.806</u></u>	<u><u>32.767</u></u>	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in 2019.

Nevenfuncties Bestuurder en Raad van Toezicht

Nevenfuncties Bestuurder en Raad van Toezicht

in het kader van de integriteit en transparantie volgt de opsomming van de nevenactiviteiten.

G.L. Schenk	bestuurder	
lid Raad van Toezicht Scholengroep Holland		bezoldigd
Voorzitter Commissie voor Beroep en Bezwaar Stichting Spaamesant Haarlem		bezoldigd
D.W. de Cloe	lid RvT	
voorzitter LEA-Giessenlanden, Lokale Educatieve Agenda		bezoldigd
lid van de Raad van Commissarissen van G. Tjhuis Holding B.V.		bezoldigd
lid expertteam Publiek Domein		onbezoldigd
voorzitter Raad van Toezicht Sportservice Noord-Brabant		onbezoldigd
voorzitter Voordrachtcommissie Centrum voor Lokaal bestuur - PvdA		onbezoldigd
lid van het Comité van aanbeveling van de stichting Vrienden van Kooilust		onbezoldigd
Beschermheer Business Club V.V. Schoonhoven		onbezoldigd
Ambassadeur Zilverstad Schoonhoven m.i.v. 2017		onbezoldigd
A.R.J.M. van Huut	lid RvT	
eigenaar AHUVA-advies, bureau voor advies en bemiddeling		hoofd functie
voorzitter Stichting Geschilleninstantie Zorg Midden-Holland		bezoldigd
vice-voorzitter RvT Stichting Jeugd en Jongerenwerk te Waddinxveen		bezoldigd
lid RvT Stichting Kinderopvang Gorinchem		bezoldigd
vice-voorzitter RvT Stichting Gezondheidscentrum Goverwelle te gouda		bezoldigd
lid Bestuur Vincentiusvereniging te Gouda		onbezoldigd
lid Reglementencommissie van de KNCB te Nieuwegein		onbezoldigd
R. van der Raaij	lid RvT	
business controller/plv. directeur VOS/ABB		hoofd functie
lid RvT Scala-Coenecoop Waddinxveen		bezoldigd
H.A.G. Roosenburg	lid RvT	
adviseur bestuurder		hoofd functie
Voorzitterschap Stichting BLLLLB, bijzondere leerstoel, leer-en loopbaanbegeleiding		onbezoldigd
Fondsenwerver Stichting Leerlingsupport		onbezoldigd
W. Jager	lid RvT	
DGA - Hunter Management Partners BV (HR organisatieadvies)		hoofd functie

I. Bestemming van het resultaat 2019

Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt €	163.882
Hiervan wordt toegevoegd aan:	
Algemene reserve publiek	35.707-
Algemene reserve privaat	
Bestemmingsreserve nieuwbouw	
Bestemmingsreserve publiek (personeel)	199.588
Totaal	163.882

J. Gebeurtenissen na balansdatum

Corona-uitbraak

Na de voorjaarsvakantie 2020 heeft de Coronacrisis in Nederland toegeslagen, wat een zeer groot effect op de maatschappij heeft. Veel slachtoffers vallen te betreuren en de samenleving is ontregeld. Zo ook het onderwijs. Er vindt afstandsonderwijs plaats, de Centrale Examens en Cito-toetsen gaan niet door. Discussies over plaatsing, toetsing en bevordering slaan een wissel op de traditionele wijze van lesgeven. Van collega's wordt veel gevraagd om met hun grote betrokkenheid invulling te geven aan het onderwijsprogramma.

Regulier inspectiebezoek 4JO

In februari 2020 heeft het regulier inspectiebezoek plaatsgevonden. De inspectie is zeer positief over de school en geeft de kwalificatie voldoende.

Leerlingaanmelding

De aanmelding voor het komend schooljaar ligt 20 leerlingen onder de begroting. Dit is wel opgenomen in de meerjarenbegroting.

Aanvraag STO

Voor 1 april 2020 is na 2 afwijzingen wederom de aanvraag subsidie Sterk Techniek Onderwijs ingediend voor het Schoonhovens College (penvoerder), GeminiCollege en het Techniekcollege (MBO). De subsidie beslaat de periode van 2020-2023. Deze subsidie is toegewezen.

K. Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

College van bestuur

Mevr. J. Steenvoorden

Raad van Toezicht

dhr. D.W. de Cloe

dhr. A.R.J.M. van Huut

mevr. H.A.G. Roosenburg

dhr. R. van der Raaij

dhr. W. Jager

Datum vaststelling jaarrekening

C.1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

D.1. Gegevens over de rechtspersoon

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons goedkeurend oordeel inzake het getrouwe beeld en ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven te Schoonhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, uitgezonderd de gevolgen van de bestedingen beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel inzake het getrouwe beeld van de jaarrekening

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

In het boekjaar is de regelgeving met betrekking tot Europese aanbesteding niet geheel nageleefd. Een levering en een dienst die boven het drempelbedrag van de Europese aanbesteding uitkwamen, zijn niet Europees aanbesteed.

Ons oordeel met beperking inzake de financiële rechtmatigheid is tevens gebaseerd op het in het oordeel inzake de jaarrekening benoemde en door ons toegepaste wettelijke kader van de controle en onafhankelijkheid.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
  - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
  - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
  - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
  - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 26 juni 2020

Van Ree Accountants

Was getekend: mr.drs. G.J. de Jong RA